

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Uus taskupark peatänava ääres

Viimsi kooli kõrvale rajatakse uus taskupark. Väike kujundatud avalik haljasala loob juurde koha, kus saab peatuda, kohtuda ja aega veeta. **Loe lk 4**

Viimsi aasta õpetaja

Viimsi aasta õpetaja tiitli pälvis Haabneeme kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja ning 7.b klassijuhataja viimsilane Elle-Riin Ulfsak. **Loe lk 8**

Rändesurve riigipiiril

Milline on seis illegaalselt riiki sisenejatega, kas ebaseaduslikult Eestisse tulnud inimesi kohtab ka Viimsis? Vastas Veiko Kommusaar. **Loe lk 7**

LU.MI SPORDIKLUBI noored on õues aasta ringi, iga päev, iga ilmaga. **Loe lk 18 >>>>>>>>>>**

Autor: Annika Haas

Viimsi elanike raahulolu-uuring 2026

22.10 — 12.11

**Aita hinnata Viimsi valla
teenuseid ja elukeskkonda.**

Uuringukutse saadetakse Viimsi elanikele e-posti või SMS-i teel.
Osalejate vahel loositakse välja ka auhindu.
Vastamine on vabatahtlik ja konfidentsiaalne.

Autor: Tiit Mõtus

Autor: Annika Haas

KOGUKONNAVEERG

Vaade Püüsi külast merele. Foto: erakogu

Külavanem – kogukonna hääl ja eestvedaja

Viimsi vallas kohtuvad erinevad elamupiirkonnad, ajaloolised rannakülad ja saareline elu.

Vallas on kaks alevikku, 20 küla ja 15 saart ning igal piirkonnal on oma vajadused: ühes on tähtis liiklusohutus, teises sademevee ärajuhtimine või kergliiklusteed, kolmandas looduse ja ajaloolise külaile hoidmine. Elanike murede ja ettepanekute vallani jõudmisel on tähtis külavanema roll.

Külavanematel on Eestis pikk ajalugu. Nende roll oli eraldi määratletud juba 1937. aasta vallaseaduses. Nõukogude ajal katkenud traditsioon hakkas taas elavnema pärast Eesti taasiseseisvumist. Tänapäeval on nad paljudes kogukondades kohaliku elu eestvedajad.

Külaelanikud valivad külavanema esindama kogukonna huve ja toetama kohaliku elu arengut. See on tasustamata ühiskondlik roll, mis võimaldab kohalikes küsimustes kaasa rääkida ja osaleda sõnaõigusega vallavolikogu istungitel.

Külavanem on sild kogukonna ja omavalitsuse vahel. Ta kuulab elanikke, koondab nende ettepanekuid ja vahendab neid vallavalitsusele ning volikogule. Ta hoiab inimesi kursis kodukohata puudutavate plaanide ja otsustega. Ta ei langeta valla eest otsuseid ega luba kõigi soovide täitumist, kuid seisab selle eest, et kogukonna seisukohti arvestataks.

Hea külavanem kuulab ja kaasab inimesi ning aitab leida ühisosa ka siis, kui arvamused erinevad. Aruteludes selguvad kogukonna prioriteedid: näiteks liiklusohutus, teede korrashoid, planeeringud, heakord või avalikud teenused. Nii esindab ta küla ühiseid seisukohti, mitte ainult enda arvamust.

Külavanema töö ei piirdu probleemide vahendamisega. Talgud, külaüritused ja kodukandi ajaloo jäädvustamine toovad inimesi kokku ning tugevdavad kogukonnatunnet. Viimsi külavanemate ümarlaual saab jagada kogemusi ja otsida lahendusi mitut küla puudutavatele küsimustele.

Eluajaline kogukond sünnib koostöös. Külavanem ei pea kõi-ke ise tegema, vaid aitab inimesi ühendada, innustab kaasa rääkima ja toetab ühiste ideede elluviimist. Nii saab iga küla oma vajaduste ja arengusoovidega panustada Viimsi valla tulevikku.

Ka Püüsi küla otsib endale külavanemat! Kui sulle läheb korda Püüsi käekäik, soovid kohaliku elu arengus kaasa rääkida ning oled valmis külaelanikke ühendama ja nende huve esindama, kandideeri külavanemaks. Anna oma soovist teada aadressil puunsikula@gmail.com. Ootame sind kaasa lööma!

Mihkel Muulmann
Püüsi küla elanik

Räägi kaasa, võta osa!

- **Tule ja avasta tehisar** – 26. oktoobril kell 15 toimub Viimsi raamatukogus tasuta töötuba vanemaerialistele.
- **28. oktoobril kell 15** ootab päästeamet korteriühistute esindajaid varjumisteemalisesse infotundi. Rohkem infot kodulehelt olevalmis.ee/syndmused.
- **Viimsi noortevolikogu logokonkurss!** Oma logosid saab esitada nii digitaalselt kui ka füüsilise joonistusena, parimatele auhinnad. Logosid oodatakse e-posti aadressile info@viimsinoored.ee hiljemalt 31. oktoobriks.
- **31. oktoobrini** saab tunnustada vallas tegutsevaid inimesi ja organisatsioone.
- **3. novembril kell 17** ootame Haabneeme päevakeskusesse neid, kes soovivad osaleda dementsusega inimeste lähedastele mõeldud tugigrupis.
- **Kuni 30. novembrini** toimub Viimsi jäätmejaamas (Vanapere põik 2, Püüsi) aia- ja haljastusjäätmete kampaania.
- **Naissaar kutsub** klassiekskursioonile! Lisainfo ja broneerimine: naissaarekeskus.ee.

Varjumisoskus nagu esmaabi ABC – hoia see soojana, et suudaksid vajadusel päästa elu

ELANIKKONNAKAITSEKUU Mis on ühist varjumisoskust ja esmaabi ABC-l? Mõlema puhul kehtib sama – kui see on kord juba selgeks saanud, püsib ta lihasmälus.

Silver Kuusik

päästeameti ohuteavituse ja kommunikatsiooni osakonna nõunik

Mõlema puhul loodame, et neid ei lähe kunagi tarvis, kuid siis, kui olukord oskuse kasutamist siiski nõuab, on aeg kallis ja sekundid kaalul ning õigest tegutsemisest sõltub ei rohkem ega vähem kui elu. Seetõttu vajavadki mõlemad oskused aeg-ajalt lihvimist, meeldetuletamist ja harjutamist.

Oktoober on elanikkonnakaitsekuu ja parim aeg selleks, et mõelda läbi, kuidas oled valmis erinevateks kriisideks. Mõtlemine on esimene lävepakk, mida kriisiks valmistumisel ületada. Kui see on tehtud, tasub astuda sammuke edasi ja harjutada läbi, kuidas tavapärasest erinevates olukordades toimida.

Ohuteavitussüsteemi testid toimuvad kolm korda aastas ja need kolm hetke on head selleks, et isikliku kriisikindlusega tegeleda. Oskused püsivad siis, kui neid aeg-ajalt meelde tuletada. Nii nagu vaatame üle koduse apteegikapi sisu ja tuletame meelde, kuidas verejooksu peatada või vajadusel inimest elustada, tuleb mõne aja tagant meelde tuletada ka need oskused, mida kasutada siis, kui näiteks sireenid käivituvad. Midagi keerulist seal ei ole ja põhitõed, mis kehtivad, on lihtsad.

Varjumiskohad ja varjendid

Hoia meeles, et kui sireenid käivituvad, on sellel helil vaid üks tähendus – varju kohe. Kui asud hoones, kus on

Varjumisõppusest Rotermanni kvartalis. Fotod: Rene Lutterus

varjumiskoht, liigu kohe sinna. Varjumiskohad (ja tulevikus ka varjendid) on tähistatud sinise kolmnurgaga oranžil taustal. Kui see pole võimalik, siis varju lähimasse siseruumi võimalikult madalal korrusel. Varjumisel jälgi, et sinu ja õue vahele jääks mitu tugevat seina – ideaalis vähemalt kaks. Hoia eemale suurtest klaaspindadest, uustest ja akendest ning võimalusel eelistada madalamaid hoonekorruseid. Kui oled õues, jookse lähimasse siseruumi. Kui see pole võimalik, heida maha ning kata pea ja kael käte või pehme esemega. Varjumiskohas püsi seni, kuni saad ametlikest kanalitest infot, et oht on möödas.

Varjumisteemaline infotund

Kodu ja ka töökoht tasub vaadata üle

Varjumiskohad on tähistatud sinise kolmnurgaga oranžil taustal.

selle pilguga, et vajadusel teaksid, kuhu seal varjuda. Uuri tööandjalt või kortermajas ühistult, kas majal on olemas või koostamisel ka varjumisplaan. **Kolmapäeval, 28. oktoobril kell 15** ootab päästeamet korteriühistute esindajaid varjumisteemalisesse infotundi, kus ekspert räägib varjumise põhitõdedest, jagab soovitusi hoones turvalisima koha leidmisel ning tutvustab varjumisplaani nõudeid. Infotund toimub veebis. Rohkem infot leiad lehelt olevalmis.ee/syndmused.

Varjumisest ja selle oskuse vajalikkusest tasub kindlasti rääkida ka pere ja lähedastega. Mida teadlikumad oleme, seda rahulikumalt suudame ka võimalike ohtudega silmitsi seista.

Testime üleriigilist ohuteavitussüsteemi

Kui oktoobris ehk elanikkonnakaitsekuul varjumist ja kriisideks valmistumist harjutada ei õnnestunud, saab seda teha ka muul ajal, kas või kohe praegu. Hea võimalus on ka **10. veebruaril**, mil päästeamet koos partneritega taas üleriigilist ohuteavitussüsteemi testib. Kriise ei ole vaja karta, nendeks tasub valmistuda ja valmis olla. Harjutamine teeb meistriks.

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007.
Kaastööd ja reklaamid palume saata e-posti aadressile ajaleht@viimsi.ee.

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trüki toimetanud: MK Meedia OÜ, e-post info@mkmeedia.ee

Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616, E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15

e-post: info@omniva.ee. Lehe kanne toimub neljal päeval – reedel, laupäeval, teisipäeval ja kolmapäeval.

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infotehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsi.ee/viimsiteataja.
Ajaleht järgmine number ilmub 6. novembril. Reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 28. oktoober.

www.viimsi.ee

Jaga oma arvamust värskes Viimsi Teataja kohta siin

Nelgi tee rekonstrueerimistööde tõttu muutub ajutiselt bussiliiklus

BUSSILIIKLUS Seoses Nelgi tee rekonstrueerimistöödega muutub alates 26. oktoobrist piirkonna bussiliiklus. Muudatused puudutavad nii linnaliini nr 1 kui ka Viimsi valla siseliine.

Siim Jürima
teedespetsialist

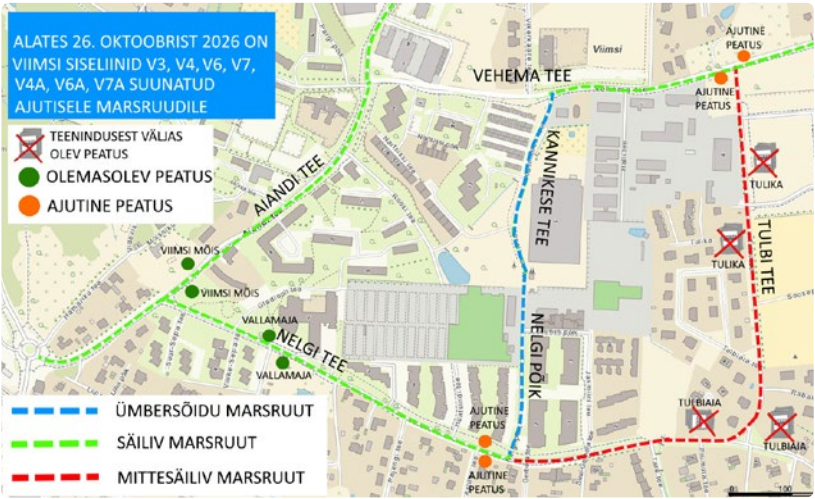
Ajutine liikluskorraldus on tingitud Aiandi tee ja Nelgi tee asfalteerimistöödest ning Tulbi tee ringristmiku ehitustöödest, mille tõttu ei ole võimalik tavapärasest bussiliiklust tööde piirkonnas säilitada.

Linnaliini nr 1 muudatused (26.–31.10.2026)
Alates 26. oktoobri päeva algusest kuni 31. oktoobri päeva lõpuni ei sõida linnaliin nr 1 Nelgi teele. Selleks perioodiks rajatakse ajutine bussipeatus Randvere tee ja Aiandi tee ringristmiku juurde, samasse asukohta, kus ajutine peatus paiknes ka suviste ehitustööde ajal.

Viimsi valla siseliinide muudatused (26.10–7.12.2026)
26. oktoobri päeva algusest kuni 6. detsembri päeva lõpuni ei sõida valla siseliinid tavapärasel marsruudil lõigus Vehema tee – Tulbi tee – Nelgi põik. Selle asemel suunatakse bussid Nelgi põigu ja Kannikese tee kaudu kulgevale ajutisele marsruudile. Muudatus on vajalik eelkõige Nelgi tee vee-, sademevee-, kanalisatsiooni-, gaasitrasside ja Tulbi tee

Ümbersõit.

Linnaliini nr 1 ajutine peatus. Skeemid: Maa- ja Ruumiamet

ringristmiku ehitustööde läbiviimiseks ning Nelgi tee ja Aiandi tee asfalteerimistööde teostamiseks. Palume bussiga reisijatel arvestada

ajutiste marsruudimuudatustega, jälgida bussipeatustes olevat teavet ning varuda liikumiseks tavapärasest rohkem aega.

Teated

Viimsi MOOL keskuse avamist tähistati muusika ja kingitustega

15. oktoobril avas pidulikult oma ukse Viimsi kaubanduskeskus ehk uue nimega MOOL keskus, mille ettevõtluspind on nüüd ca 12 200 ruutmeetrit.

Ehitustöödega alustati 2025. aasta aprillis ning MOOL keskuse uue kontseptsiooni loomisel võeti aluseks kohalike elanike tagasiside. Viimsilaste vastustest tulenevalt lisandus keskusesse mitmeid uusi kauplusi, teenusepakkujaid ja söögi kohta. Kõik senised poed ja ettevõtted jäid samuti keskusesse alles. MOOLil on kokku 270 parkimiskohta, neist 125 asub keskuse katuseparklas, mis on ühtlasi ka Viimsi esimene väliparkla katusel.

Maxima avasid nii poe töötajad, kohalikud poliitikud kui ka tuntud eestlased. Foto: Jane Saks

MOOL keskuse kinnisvarajuht Kristjen Sild sõnas, et eesmärgiks on olla piirkonna parim keskus, kust külastajad leiavad vastused oma soovidele, isudele ja huvidele.

Koostöös Viimsi vallavalitsusega arendatakse keskuse juurde ka umbes 1000 ruutmeetri suurune vaba aja veetmise ala, kus saab peatuda, kohtuda ja aega veeta.

„MOOLi laienemine loob Viimsisse uusi töökohti ja laiendab vallaelanike teenuste ringi. Hea koostöö vallaga ulatub ka hoonet ümbritsevasse avalikku ruumi, kus ühistöös on kevadeks valmimas uus taskupark. Kodulähedased kauplused on olulised nii igapäevaelus kui ka kriisivalmiduse seisukohalt – need aitavad tugevdada kohalikku varustuskindlust. Täna keskuse arendajaid ja ettevõtjaid julguse eest investeerida ning panustada Viimsi ettevõtlusse ja kogukonna heaolusse,“ ütles Viimsi abivallavanem Alar Mik.

Keskuses avati uus ja suurem Maxima XX

Avamispäeva tegi eriliseks see, et kassapidajatena võis näha tuntud Eesti inimesi nagu Silvia Ilves-Nõmmik, Alari Kivisaar, Krista Lensin ja Sirje Potisepp.

„Kodulähedane pood on oluline osa meie igapäevaelust. See tähendab võimalust teha vajalikud ostud mugavalt oma kodukohas ning nõnda jääb rohkem aega perele ja lähedastele. Hea ostukogemuse loovad aga eelkõige inimesed – sõbralik tervitus, abivalmis teenindus ja teadmine, et oled oodatud,“ sõnas oma tervituses abivallavanem Annika Vaikla.

Viimsi Maxima X pood (Pargi tee 22) suletakse 2027. aasta jooksul.

MOOL keskuse arhitektid on Johann Aksel Tarbe ja Tõnu Rebane, arendajaks Viimsi Kaubanduskeskus OÜ.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Viimsi rajab Lubja külla kaasaegse ringmajanduskeskuse

PROJEKT Viimsi vald kavandab Lubja külla kaasaegset ringmajanduskeskust, mille eesmärk on edendada jäätmete liigiti kogumist, suurendada esemete korduskasutust ja vähendada jäätmeteket. Keskuse esimeses etapis rajatakse jäätmejaam ja korduskasutusruumid.

Aet Pöld
keskkonnaspetsialist

Ringmajanduskeskus hakkab pakuma kohalikele elanikele võimalust anda üle korduskasutuseks sobivaid esemeid ning liigiti kogutud olme- ja ehitusjäätmeid. Keskuse rajamist, sealhulgas projekteerimist, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) meetmest „Jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine“.

Projekteerija on valitud
Viimsi ringmajanduskeskuse

projekteerimise riigihankel esitati viis pakumust. Edukaks tunnistati P.P. Projekteerimine OÜ pakumuse maksumusega 51 795 eurot käibemakсутa. Projekteerimisleping sõlmiti 21. septembril 2026 ning tööde lõpptähtaeg on 21. veebruar 2027.

Projekteerimistööde käigus tehakse vajalikud uuringud ning hangitakse vajaduse korral tehnilised tingimused. Muu hulgas koostatakse mürahinnang ning nähakse vajadusel ette leevendavad meetmed. Projekteerimine hõlmab kavandatavaid ja ümberehitatavaid hooneid, välialasid, tehnovõrke ja liikluskorraldust. Tähelepanu pööratakse ka kinnistuga piirnevatele aladele, et tagada vajalikud tehnovõrkudega liitumised, juurdepääsud ja sujuv liikluskorraldus.

Ringmajanduse põhimõtted ka ehitamisel

Ringmajanduskeskuse kavandamisel pööratakse tähelepanu ka ehitusmaterjalide säästlikule kasutamisele. Projekteerimise käigus tuleb analüüsida

Ringmajanduskeskuse asendiplaan. Skeem: OÜ Kolm Koma Arhitektid

võimalusi kasutada ehitamisel lammutamisele kuuluvatelt või juba lammutatud hoonetelt pärinevaid ehitusmaterjale ja ehitise osi. Selline lähenemine aitab vähendada

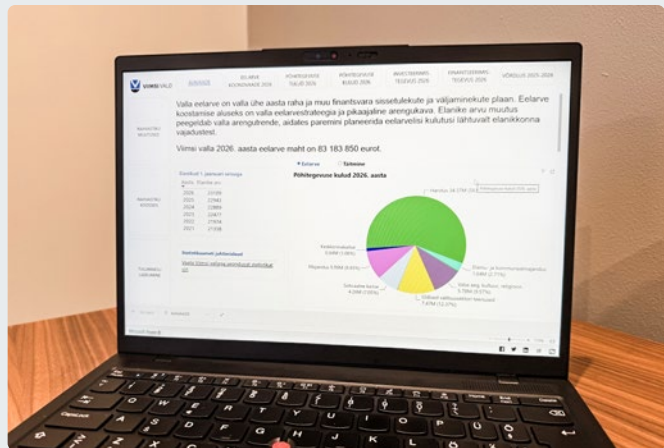
ehitamise keskkonnamõju ning toetab ringmajanduse põhimõtete rakendamist juba keskuse rajamisel. Ringmajanduskeskuse eesmärk on luua Viimsi elanikele tänapäevased

võimalused jäätmete liigiti kogumiseks ja kasutuskõlblike esemete uuesti kasutusse suunamiseks. Ringmajanduskeskuse eeldatav valmimise aeg on aasta 2028 algus.

Vallaeelarve täitmist saab nüüd jälgida mugavamalt

■ Alates oktoobrist on Viimsi valla veebilehel avalikult kättesaadav detailne ülevaade vallaeelarve täitmisest. Andmed uuenevad automaatselt iga kuu alguses ning võimaldavad jälgida, kuidas valla tulud ja kulud aasta jooksul täituvad.

Vallaeelarve täitmist saab jälgida valla kodulehelt. Foto: Kent Kerner

Viimsi vallavanem Siiri Visnapuu sõnul on oluline, et avalik info oleks lisaks kättesaadavusele ka lihtsalt kasutatav. „Avatud valitsemine ei tähenda ainult seda, et info on kusa-gil avaldatud, vaid ka seda, et inimestel oleks seda lihtne leida ja mõista. Eelarve täitmise andmed olid avalikud ka varem, kuid uus lahendus muudab nende jälgimise oluliselt ülevaallikumaks ja kasutajasõbralikumaks. Nii saab iga huviline mugavamalt vaadata, kuidas valla tulud ja kulud aasta jooksul kujunevad,“ ütles Visnapuu.

Valla veebilehel uuenevad eelarve täitmise andmed automaatselt iga kuu alguses. Info liigub vallavalitsuse finantsvaldkonnas kasutatavatest programmidest otse veebilahendusse. Lisaks valla finantsnäitajatele saab rakenduse kaudu tutvuda ka teiste Viimsi kirjeldavate näitajatega, näiteks rahvastikuandmetega.

Viimsi valla eelarve täitmise andmetega saab tutvuda aadressil viimsi.ee/eeelarve.

Kent Kerner
kommunikatsiooniosakonna juhataja

Väarikate ülikooli lavale astub Tauno Tamm

■ Tartu ülikooli väarikate ülikooli Viimsi programmi 2026/27. õppeaasta kolmas loeng toimub neljapäeval, 12. novembril kell 11–12.30 Viimsi Artiumi suures saalis. Külalisinejaks on RiskSight OÜ küberturbe sisuloo juht ja koolituseksperit Tauno Tamm ning loengu teemaks on „Küberturvalisuse koolitus: kuidas pettusi ära tunda ja ennast kaitsta?“.

Tauno Tamm (pildil) on lõpetanud Tartu ülikooli informaatika bakalaureuse- ja andmeteaduse magistriõppe ning läbinud infoturbejuhtide täiendkoolituse. 2025. aastal viis ta üle Eesti läbi Riigi Infosüsteemi Ameti tellitud küberturvalisuse õpitubasid vanemaalastele.

Tauno koostatud küberhügieeni kursusi läbib igal aastal ligikaudu 100 000 arvutikasutajat. Ta jälgib igapäevatoona, milliseid petuskeeme kelmid parasjagu kasutavad – nii jõuavad loengusse näited, mis on aktuaalsed täna, mitte aasta tagasi.

Koolitusel keskendutakse peamiselt kolmele pettuse liigile:

- petukõned
- investeerimispettused
- õngitsused

Koolituse on tellinud Riigi Infosüsteemi Amet. Loeng on osalejatele tasuta ja oodatud on kõik huvilised vanuses 60+. Loengusse on võimalik registreeruda kohapeal.

Infot väarikate ülikooli Viimsi programmi kohta jagab programmi koordinaator Kadri Sild, tel 602 8880, e-post kadri.sild@viimsi.ee.

Kadri Sild
programmi koordinaator

uued vallakodanikud

■ Viktoria Mustonenil ja Iljas Mehtijevil sündis 27. augustil tütar Mia Mustonen.

Viimsi kooli kõrvale rajatav taskupark. Foto: AB Artes Terrae OÜ

Viimsi kooli kõrvale rajatav taskupark sai Keskkonnainvesteeringute Keskuselt rahastuse

■ UUS Viimsi vald rajab Haabneeme keskusesse Randvere tee 6 kaupluse ja Viimsi kooli vahelisele alale uue taskupargi. Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) otsustas toetada projekti „Randvere tee skväär“ 194 058 euroga. Sellest saab kolmas taskupark valla peatänava ääres.

Kent Kerner
kommunikatsiooniosakonna juhataja

Oktoobri keskel avati Randvere tee 6 kaubanduskeskuse uuendatud ja laiendatud osa. Keskuse ning Randvere tee vahelisele, kaupluselt vallale saadud maa-alale on vallavalitsusel kavas rajada järgmiseks kevadeks taskupark. Seni oli ala kasutusel peamiselt parklana ja hetkel on seal veel ehitusmaterjalide ladustamise ala, aga tulevikus saab see elanike teenistusse. Rajatav skväär ehk väike kujundatud avalik haljasala loob sinna koha, kus saab peatuda, kohtuda ja aega veeta.

„Haabneemes asuv Randvere tee on Viimsi peatänav ning tahame, et selle ääres oleks lisaks liikumisteedele ka rohkem mõnusaid paiku, kus viibida. Kolmas taskupark lisab Haabneeme keskusesse täiendavat rohelust ja uusi tegevusvõimalusi ning seob kaubanduskeskuse esise ala paremini avaliku ruumiga,“ ütles abivallavanem Alar Mik.

Rohelisem ja mitmekesisem koht peatänava ääres

Skvääri rajamisel kujundatakse ümber senine asfaltkattega ala. Sinna tulevad liikumisalad, haljastatud künkad, istumiskohad ja varjualused. Kavandatud on istutada 17 puud, 215 põõsast ja 84 püsikut ning rajada ligikaudu 430 ruutmeetrit põõsapeenraid.

Puud ja varjualused pakuvad kuumal ajal varju. „Rohkem haljastust aitab vähendada ala kuumenemist, parandada

Vaade Randvere tee 6 kaupluse ja Viimsi SPA vahelisele alale loodava taskupargi alale. Maa- ja Ruumiameti 2026 kaldenurgafoto

sademevee kohapealset sidumist ja pinnasesse imbumist ning luua paremaid elutingimusi putukatele ja lindudele ning tulevikus saab see haljastu osaks veel renoveerimist ootava peatänava lõigu haljasaladest. Nii saab kaubanduskeskuse esisest alast puhke- ja kohtumispaik, mis on meeldiv kasutada nii keskuse külastajatel kui ka teistel Randvere teel liikujatel,“ selgitas abivallavanem.

KIKi toetusega rahastatakse skvääri ehitus- ja haljastustööd, sealhulgas liikumisalade, tugimüüride, istutusala-de ning varjualuste rajamist. Pingid ja muud puhkeala täiendavad elemendid soetatakse valla vahenditest eraldi.

Ehitustööd on kavandatud kevadesse

Vald alustab eeltöödega juba sügisel ja korraldab ehitushanke töö teostaja leidmiseks. Projekti ajakava järgi algavad ehitustööd 2027. aasta esimeses kvartalis ning peamised ehitus- ja haljastustööd tehakse teises kvartalis, eelduslikult juuni alguseks. Projekti

PROJEKTI INFO

- Projekt: Randvere tee skväär
- Asukoht: Randvere tee 6, Haabneeme alevik
- Toetus: 194 058,15 eurot Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondist KIKi kaudu
- Toetuse määr: 65% abikõlblikest kuludest
- Projekti kogumaksumus: 298 551 eurot
- Valla omafinantseering abikõlblikes kuludes: 104 492,85 eurot
- Projekti periood: 1. august 2026 – 31. juuli 2027

abikõlblikkuse periood kestab 31. juulini 2027.

Toetuse aluseks oleva projekti abikõlblik maksumus on 298 551 eurot. KIKi toetus katab sellest 65% ehk 194 058,15 eurot ning valla omafinantseering on 104 492,85 eurot. Vallal on kavas panna alale veel täiendavat inventari eraldi tavatöö raames.

Millal muutub detailplaneeringu muudatus uueks terviklahenduseks?

PLANEERIMISSEADUSE 13. juunil 2026

jõustunud muudatuste eesmärk on muuta planeerimismenetlused kiiremaks ja paindlikumaks. See eesmärk on mõistetav. Detailplaneeringu koostamine võib võtta aastaid ning vahel selgub menetluse või planeeringu elluviimise käigus, et mõnda varem kokkulepitud tingimust tuleb muuta. Kõigi muudatuste tõttu ei ole otstarbekas kogu planeeringut algusest peale uuesti koostada.

Kenneth Rivis

planeeringute
teenistuse
juhataja

Samas sõltub uute võimaluste toimumine sellest, kui selgelt suudame eristada piiratud muudatust täiesti uue ruumilahenduse loomisest. Just siin jätab seadus kohalikele omavalitsustele, planeerijatele, arendajatele ja elanikele keerulise tõlgendamisküsimuse.

Planeerimise aeg hakkab kulgema varem

Üks oluline muudatus puudutab detailplaneeringu menetlemise tähtaega. Varem tuli detailplaneeringu kehtestamise või kehtestamata jätmise otsus teha kolme aasta jooksul planeeringu algatamisest. Nüüd arvestatakse kolme aastat juba detailplaneeringu algatamise taotluse esitamisest.

Muudatus tähendab, et menetlustähtaeg hakkab kulgema enne, kui kohalik omavalitsus on jõudnud taotlust põhjalikult hinnata, vajalikud tingimused määrata ja planeeringu algatamise otsustada. Praktikas võib märkimisväärne osa kolmest aastast kuluda lähteandmete kogumisele, uuringutele, kokkulepetele, kooskõlastustele ja planeeringulahenduse täpsustamisele.

Kolmeaastase tähtaja möödumine ei lõpeta menetlust automaatselt ega tähenda, et planeering tuleb kindlasti kehtestada. Samuti ei saa üksnes tähtaja ületamine olla mehaaniline põhjus menetluse lõpetamiseks. Tähtaja eesmärk on sundida kõiki osalisi menetlust aktiivselt juhtima ja jõudma põhjendatud otsuseni.

Seetõttu muutub senisest tähtsamaks taotluse esitamisele eelnev koostöö. Enne ametliku taotluse esitamist on mõistlik kohaliku omavalitsusega läbi arutada planeeringu eesmärk, selle kooskõla üldplaneeringuga, vajalikud uuringud, avaliku taristu vajadus ning võimalik mõju naabritele ja kogu piirkonnale. Hästi ette valmistatud taotlus aitab vältida olukorda, kus seadusega antud aeg kulub küsimuste lahendamisele, mida oleks saanud selgitada juba varem.

Uus võimalus kehtivat detailplaneeringut muuta

Teine oluline uuendus on võimalus koostada kehtivat detailplaneeringut muutev detailplaneering. Seda saab teha kogu planeeringuala või selle osa kohta.

Sellise menetluse kasutamine võib olla põhjendatud näiteks juhul, kui detailplaneeringu kehtestamisest on möödunud üle kolme aasta, planeeringu elluviimist mõjutavad uued asjaolud või vahepeal on muutunud õigusaktid, üldplaneering või teised planeeringud. Muutev detailplaneering peab olema üldplaneeringuga kooskõlas ning muudatus ei tohi oluliselt muuta kehtiva detailplaneeringu terviklikku ruumilahendust.

Muudatuse algatamine või algatamata jätmine tuleb otsustada 60 päeva jooksul taotluse saamisest ning muutev detailplaneering tuleb kehtestada ühe aasta jooksul taotluse esitamisest. Ka siin algab tähtaja arvestus juba taotluse esitamisega.

Kiirem menetlus on põhjendatud olukorras, kus kehtiva planeeringu põhisuund jääb püsima ja lahendatakse mõni selgelt piiritletud küsimus. Kui aga kohalik omavalitsus leiab, et taotluse või muude asjaolude põhjal on vaja luua planeeringualale uus terviklahendus, ei saa muutva detailplaneeringu lihtsamat menetlust kasutada. Sel juhul tuleb algatada tavapärane detailplaneering.

Seadus ei ütle, kus täpselt piir kulgeb

Probleem seisneb selles, et planeerimisseadus ei määratle eraldi mõistet „uus terviklahendus“.

Seaduses on küll määratletud „planeeringu põhilahendus“ kui planeeringu oluline osa, mis tagab planeeringuga kavandatu tervikliku toimumise. Samuti on „planeeringulahendus“ määratletud planeeringuala kohta koostatava tervikliku ruumilahendusena, mis võimaldab kavandatud maa ja ehitiste sihtots- tarbelist kasutamist.

Need määratlused aitavad mõista seaduse üldist eesmärki, kuid ei anna ühest vastust küsimusele, kui suur muudatus on veel olemasoleva terviklahenduse kohandamine ja millal tekib vajadus täiesti uue terviklahenduse järele.

Terminoloogiline erinevus ei pruugi tähendada, et seadusandja soovis luua kolm sisult täiesti erinevat õigusmõistet. Süstemaatilisel tõlgendamisel puudutavad „planeeringulahendus“, „terviklik ruumilahendus“ ja „terviklahendus“ sama keskset küsimust: kas maa kasutamine, hooned, juurdepääsud, haljastus, taristu ja mõjud moodustavad endiselt koos toimiva ruumilise süsteemi.

Ebaselgeks jääb aga muutuse

Vaade Viimsi vallale. Foto: Rene Mitt

olulisuse piir. Sellest piirist sõltub menetluse valik, menetlustähtaeg, vajalike uuringute ulatus ja inimeste kaasamise viis. Seetõttu ei ole tegemist pelgalt sõnastusliku küsimusega.

Terviklahendus on rohkem kui hoone asukoht

Planeeringu terviklikkust ei saa hinnata ainult selle järgi, kas hoone asub joonisel mõne meetri võrra teises kohas või kas selle kõrgusele lisandub üks korrus. Planeeringulahendus koosneb omavahel seotud osadest.

Hinnata tuleb muu hulgas: kas muutub maa või hoonete kasutamise otstarve; kas suureneb hoonestusmaht, kõrgus, tihedus või kasutuskoomus; kuidas muutuvad juurdepääsud, liiklus ja parkimine; kas säilivad kavandatud haljastus, avalik ruum ja puhkevõimalused; kas veevarustus, kanalisatsioon, sademeveelahendus ja muu taristu on endiselt piisavad; kas muutuvad mõjud naabritele, sealhulgas müra, varjutus, privaatsus ja vaated; kas muutub varem saavutatud tasakaal avalike ja erahuvide vahel.

Ükski protsent ega ruutmeetrite arv ei anna kõigis olukordades õiget vastust. Väike muudatus võib olla oluline tundlikus rannaäärses või väljakujunenud elamupiirkonnas. Mõnes teises asukohas võib suurem tehniline muudatus jätta planeeringu toimumise ja mõjud sisuliselt samaks.

Viimsis on see hinnang eriti oluline. Meie vald on tiheda arengusurvega, kuid samal ajal ruumiliselt piiratud. Liiklus, kooli- ja lasteaiakohad, sademevee juhtimine, rannaalad, rohevõrgustik ja tehnovõrgud moodustavad omavahel seotud süsteemi. Ühel kinnistul tehtav muudatus võib mõjutada märksa suuremat ala.

Menetluse liiki ei saa valida üksnes soovitud kiiruse järgi

Muutev detailplaneering ei tohiks kujuneda vahendiks, millele jagatakse suurem ruumiline

ümberkorraldus väikesteks muudatusteks. Samuti ei tohiks tavapäraselt detailplaneeringut nõuda iga väheolulise paranduse korral. Mõlemad äärmused vähendaksid õiguskindlust.

Hindamisel võiks lähtuda ühest praktilisest küsimusest: kas kehtiva detailplaneeringu ülejäänud lahendus saab pärast muudatust jätkuvalt eesmärgipäraselt toimida, ilma et oleks vaja uuesti lahendada selle põhilisi seoseid?

Kui muudatus sunnib ümberkorraldama liiklust, krundijaotust, hoonestuse põhimõtteid, avalikku ruumi, haljastust, taristut või planeeringuga seotud kohustusi, viitab see vajadusele luua uus terviklahendus. Sama kehtib juhul, kui muutub planeeringu varasemas menetluses saavutatud sisuline kompromiss.

Ükski protsent ega ruutmeetrite arv ei anna kõigis olukordades õiget vastust.

Kui aga muudatus on ruumiliselt piiritletud, säilib planeeringu eesmärgi ning ei halvenda terviku toimumist ega puudutatud isikute olukorda, võib muutva detailplaneeringu kasutamine olla põhjendatud.

Otsus peab igal juhul olema selgelt põhjendatud. Kohalik omavalitsus peab näitama, milliseid planeeringu elemente ta võrdles, milliseid mõjusid hindas ja miks jõudis järeldusele, et terviklahendus säilib või vajab uuesti loomist.

Tõlgenduspraktika peab kujunema selgeks ja ühtseks

Seaduse avatud mõisted annavad kohalikele omavalitsustele vajaliku kaalutlusruumi, kuid võivad kaasa tuua omavalitsuste erineva praktika. Taotleja võib pidada soovitud muudatust väikeseks, naaber aga näha

selles kogu piirkonna tasakaalu muutmist. Vaidluse korral peab kohalik omavalitsus suutma oma hinnangut kaitsta nii sisuliselt kui ka õiguslikult.

Õigusselgust aitaks suurendada riiklik juhend või seaduse täpsustamine. Vähemalt tuleks kirjeldada tunnused, mille alusel hinnata tervikliku ruumilahenduse olulist muutmist ja uue terviklahenduse vajadust. Need ei peaks olema jäigad arvulised piirid, kuid annaksid omavalitsustele ja taotlejatele ühise lähtekoha.

Ka kohalikul tasandil saab teha palju. Taotlusele võiks eelneeda konsultatsioon, kus võrreldakse kehtivat ja soovitatavat lahendust. Taotleja peaks esitama selge ülevaate sellest, millised planeeringu osad muutuvad ning kuidas mõjutab muudatus liiklust, haljastust, taristut, avalikku ruumi ja naaberkinnistuid. Mida varem need küsimused läbi töötatakse, seda realistlikum on jõuda otsuseni seaduses ettenähtud ajal.

Kiirus peab toetama head ruumi

Planeerimismenetluste kiirendamine on vajalik, kuid menetluse kestus ei ole planeerimise ainus kvaliteedinäitaja. Planeering peab looma aastakümneteks toimiva elukeskkonna. Kiiresti tehtud, kuid ebapiisavalt läbi mõeldud otsus võib hiljem põhjustada rohkem vaidlusi, kulusid ja ajakadu.

Uus muutva detailplaneeringu menetlus võib olla kasulik vahend vananenud või muutunud oludele paindlikult reageerimiseks. Selle edu sõltub aga sellest, kas suudame piisavalt selgelt ja ühetaoliselt vastata küsimusele, millal säilib senine tervik ning millal tuleb ruumilahendus uuesti läbi mõelda.

Viimsi huvides on, et taotleja, kohalik omavalitsus ja kogukond jõuaksid selle küsimuseni võimalikult vara. Eelnev koostöö, läbipaistev kaalumine ja otsuste põhjalik põhjendamine aitavad vähendada vaidlusi ning kasutada seadusega antud aega sisulise ja kvaliteetse ruumilahenduse leidmiseks.

Volikogus

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 15.10.2026 VASTU VÕETUD OTSUSED

- Nr 30 Detailplaneeringu algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise Metsakasti külas, Mäealuse katastriüksusel (vt lisa „Detailplaneeringud“)
- Nr 31 Äigrumäe küla, Äigru katastriüksuse detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise (vt lisa „Detailplaneeringud“)
- Nr 32 Viimsi Vallavolikogu 20.06.2017 otsuse nr 36 „Mereääre tee 11 kinnistule hoonestusõiguse seadmine MTÜ Tammneeme Sadam kasuks“ muutmine ja hoonestusõiguse lepingu muudatuse sõlmimiseks volituse andmine
- Nr 33 Vallavolikogu haridus- ja noortekomisjoni liikmete kinnitamine

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 15.10.2026 OTSUSEGA NR 32 OTSUSTATI

- Muuta Viimsi Vallavolikogu 20.06.2017 otsuse nr 36 „Mereääre tee 11 kinnistule hoonestusõiguse seadmine MTÜ Tammneeme Sadam kasuks“ punkti 5.1 ja sõnastada see järgmiselt: „5.1 Omanik ja Hoonestaja lepivad kokku, et Hoonestusõigusega koormatud kinnistu omanikul on õigus nõuda Hoonestajalt nõusolekut Hoonestusõiguse kandmiseks Hoonestusõigusega koormatud kinnistu omaniku nimele (hoonestusõiguse omanikule langemine), kui Hoonestaja ei ole hiljemalt neljateistkümne (14) aasta jooksul arvates Hoonestusõiguse tekkimisest ehitanud valmis detailplaneeringu ehitusõigusega ette nähtud ehitisi. Ehitised loetakse valminuks, kui neile on väljastatud seaduse kohaselt kasutusluba või kasutusteatis.“
- Seada käesoleva otsuse punktis 1 nimetatud tähtaja pikendamise tingimuseks, et MTÜ Tammneeme Sadam ehitab nimetatud tähtaja jooksul valmis Tammneeme sadama viimase ligi 50-meetrise muulilõigu ja rajab veesõidukite veeskamiseks slipi.
- Volitada valdkonna abivallavanemat sõlmima MTÜ-ga Tammneeme Sadam hoonestusõiguse lepingu muudatus käesolevas otsuses sätestatud tingimustel ning teha lepingu muutmiseks vajalikud toimingud.
- Käesoleva otsusega ei muudeta Viimsi Vallavolikogu 20.06.2017 otsuse nr 36 punktis 2.2 sätestatud hoonestusõiguse 50-aastast tähtaega ega teisi hoonestusõiguse tingimusi, välja arvatud käesoleva otsusega sõnaselgelt muudetas osas.

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 15.10.2026 OTSUSEGA NR 33 kinnitati vallavolikogu haridus- ja noortekomisjoni liikmed alljärgnevalt: 1. Ruslan Trochynskyi; 2. Marju Mik; 3. Inger Udeküll; 4. Kristiina Sillaste; 5. Oksana Šelenjova; 6. Matthijs Quaijtaal; 7. Olga Simagina.

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 15.10.2026 VASTU VÕETUD MÄÄRUSED

- Nr 29 Viimsi valla II lisaeelarve
- Nr 30 Viimsi Vallavolikogu 15. detsembri 2020 määruse nr 41 „Viimsi valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava 2020–2030 vastuvõtmine“ muutmine
- Nr 31 Lastekaitseasutuse ja sotsiaalhoolekande seadusega kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud küsimuste lahendamise delegerimine vallavalitsusele
- Nr 32 Viimsi Vallavolikogu 13.06.2006 määruse nr 21 „Eestkostetasutuse õiguste delegerimine“ kehtetuks tunnistamine
- Nr 33 Viimsi Vallavolikogu 11. juuni 2024. a määruse nr 15 „Viimsi valla bussiliinidel ja Leppneeme-Kelnase laevaliinil sõidu eest tasumise kord ja sõidupiletite hinnad“ muutmine

NB! Volikogu 15.10.2026 otsuste terviktekstidega on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel ning määrustega Riigi Teataja võrguväljaande veebilehel.

Detailplaneeringud

DETAILPLANEERINGUTE ALGATAMINE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMATA JÄTMINE

■ Viimsi Vallavolikogu võttis 15.10.2026 vastu otsuse nr 30 „Detailplaneeringu algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise Metsakasti külas, Mäealuse katastriüksusel“.

Detailplaneering (DP) on algatatud Mäealuse katastriüksusel (89001:001:2875, 100% maatulundusmaa, 11 780 m²) eesmärgiga püstitada katastriüksusele ärihoone. DP algatatakse üldplaneeringut (ÜP) muutvana, kuna planeeritakse ärimaa funktsiooni, mida kehtiv Äigrumäe küla, Laiaküla ja osaliselt Metsakasti küla ÜP antud asukohas ette ei näe. Kehtiva ÜP kohaselt asub planeeritav maa-ala tiheasustusalal, osaliselt kaitsehaljastuse maal (HK) ja osaliselt väikeelamu reservmaal (EVR). Koostatavas ÜP-s nähakse Mäealuse katastriüksusele ette osaliselt (ca 40% ulatuses pindalast) ettevõtlusala juhtotstarve (Muuga tee äärsel alal) ja osaliselt (ca 60% ulatuses pindalast) väärtusliku avamaastiku juhtotstarve. DP koostamisel viiakse läbi topo-geodeetiline uuring.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) kaalumisel on lähtutud KeHJS § 33 lg-tes 3–5 sätestatud kriteeriumidest ning asjaomaste asutuste seisukohtadest. Strateegilisele planeerimisdokumendile koostati KSH eelhinnang ja küsiti seisukohta Keskkonnaametilt. KSH eelhinnangu koostamise käigus jõuti järeldusele, et planeeringu realiseerimisel (kavandatava tegevuse elluviimisel) ei ole alust eeldada olulise ebasoodsa keskkonnamõju avaldumist ning DP läbiviimiseks KSH algatamine ei ole vajalik.

DP algatas ja DP kehtestab Viimsi Vallavolikogu, koostamist korraldab Viimsi vallavalitsus (Nelgi tee 1, Viimsi alevik, Viimsi vald, tel 602 8800, e-post: info@viimsi.ee). DP koostaja on OÜ Hendrikson & Ko (Raekoja plats 9, Tartu, tel 7409 800, e-post: dge@dge.ee).

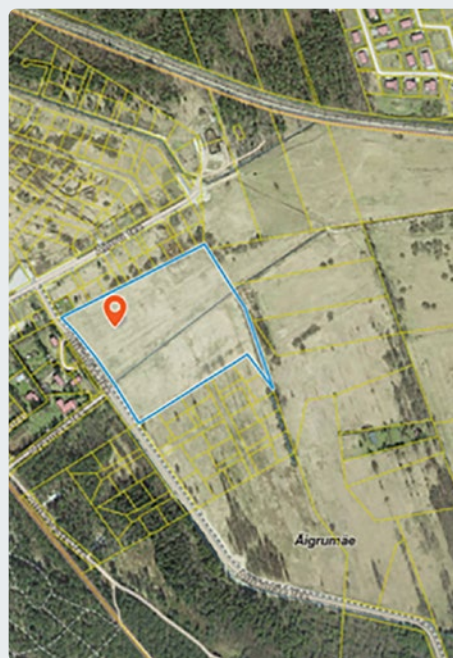
Otsusega saab tutvuda Viimsi valla veebilehel: viimsi.ee/transport-ehitus-ja-keskkond/detailplaneeringud/algatatud-detailplaneeringud.

■ Viimsi Vallavolikogu võttis 15.10.2026 vastu otsuse nr 31 „Äigrumäe küla, Äigru katastriüksuse detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise“.

DP on algatatud Äigru katastriüksusel (89001:001:1945, 100% maatulundusmaa, 63 767 m², riigiomand), Äigrumäe küla, Laiaküla küla ja osaliselt Metsakasti

Mäealuse katastriüksus. Aluskaart: Maa- ja Ruumiamet, kaldaerofoto 5.05.2024

Äigru katastriüksus. Aluskaart: Maa- ja Ruumiamet, ortofoto 31.03.2025

küla ÜP kohase maakasutuse juhtotstarbe muutmiseks väikeelamu reservmaast üldkasutatava hoone maaks, tootmismaaks ja haljasala maaks ning ehitusõiguse määramiseks lasteaiade ehitamiseks, veehaarde ja veepuhastusjaama ehitamiseks, küla mänguväljakute, spordiplatside ja jõulinnaku ehitamiseks ning kogukonnaaia ja parki rajamiseks. DP koostamisel viiakse läbi topo-geodeetiline uuring ja taimestiku ning loodusväärtuste uuring.

KSH kaalumisel on lähtutud KeHJS § 33 lg-tes 3–5 sätestatud kriteeriumidest ning asjaomaste asutuste seisukohtadest. Strateegilisele planeerimisdokumendile koostati KSH eelhinnang ja seisukohta küsiti Keskkonnaametilt ning Terviseametilt. KSH eelhinnangu ja asjaomaste asutuste

seisukohtade põhjal ei ole KSH algatamine praeguses menetlusetapis vajalik järgmistel põhjustel:

1) DP realiseerimisega kaasneva ei saa eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustumist; 2) Lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei ole ette näha DP realiseerimisel eskiisiga kavandatud mahus antud asukohas muud olulist negatiivset keskkonnamõju; 3) Planeeringuala ja lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei ole ette näha DP realiseerimisel eskiisiga kavandatud mahus antud asukohas muud olulist negatiivset keskkonnamõju; 4) DP-ga kavandatav tegevus ei kahjusta eeldatavalt kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeritava tegevusega kaasneb piirkonna liikluskorralduse ja müra taseme mõõdukas suurenemine, kuid see ei too eeldatavalt kaasa ülenormatiivseid tasemeid, mis tingiks KSH algatamise vajaduse; 5) DP alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mistõttu ei ole eeldada olulist pinnase või vee reostust, mis seaks piiranguid kavandatavale maakasutusele või majandustegevusele; 6) Planeeritava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse, valgusreostuse ega inimese lõhnataju ületava ebameeldiva lõhnahäiringu teket.

DP algatas ja DP kehtestab Viimsi Vallavolikogu, koostamist korraldab Viimsi vallavalitsus (Nelgi tee 1, Viimsi alevik, Viimsi vald, tel 602 8800, e-post: info@viimsi.ee). DP koostaja on OÜ Viimsi Haldus (Randvere tee 17, Haabneeme alevik, Viimsi vald, tel 602 8873, e-post: haldus@viimsihaldus.ee).

Otsusega saab tutvuda Viimsi valla veebilehel: viimsi.ee/transport-ehitus-ja-keskkond/detailplaneeringud/algatatud-detailplaneeringud.

Projekteerimistingimused

■ Tammneeme küla, Hallikivi tee 5a – projekteerimistingimused kinnistule suvila ja seda teenindava abihoone püstitamiseks.

Projekteerimistingimuste andmine on korraldatud avaliku menetlusena ehituseadustiku § 31 lõike 1 alusel.

Omapoolne seisukoht projekteerimistingimustele avatud menetluse raames, ehituseadustiku § 31 lõigete 4, 5 ja 6 alusel, on kõigil puudutatud isikutel ja maaomanikel võimalik esitada e-posti aadressile ehitus@viimsi.ee. Arvamuste esitamise tähtaeg on 2.11.2026. Projekteerimistingimuste eelnõuga on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel.

Anni Reitalu
arhitekt

Tammneeme küla, Hallikivi tee 5a.

Veiko Kommusaar: riik täna rändesurve tõttu kriisis ei ole

RÄNDESURVE Aina enam kuuleme ja loeme rändekriisist ja -survest. Milline on seis illegaalselt riiki sisenejatega ning kas ebaseaduslikult Eestisse tulnud inimesi võib kohata ka Viimsis? Nendele küsimustele vastas viimsilane ja Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) peadirektori asetäitja piirivalve alal Veiko Kommusaar.

Jane Saks
Viimsi Teataja
toimetaja

Milline seis rändesurvega Eesti riigipiiril on?

Meie vaatest võiks olukord kindlasti minna hullemaks siis, kui vahetult Eesti idapiiril midagi korraldataks. Täna tegeleme järelevalvega ja sellega, mis Läti-Valgevene piirilt meieni jõuab.

Suve keskpaigas asusid illegaalid otsima alternatiivset teekonda läbi Eesti ja siis hakkas ka suurem voog meie suunas pihta. Kui iseloomustada suurusjärke, siis kui aasta esimeses pooles tabasime rändelt umbes 30, siis juulist tänaseni oleme tabanud 350 ebaseaduslikult riiki sisenenud inimest. Illegaalide arv, kes Eestist läbi on läinud, jääb oluliselt madalamaks.

Kahtlemata seisab Eesti rändesurve tõttu silmitsi tavapäratu olukorraga, kuid riik kriisis ei ole.

Igapäevaselt mõjutab meid rändes hoopis see, et kolmandatest riikidest pärit inimestel, kes on tulnud siia tööle, õppima või elama, on riigis viibimise alused lõppenud ja nad ei ole õigeaegselt astunud samme nende pikendamiseks. Tihti on jätnud ka töötajad midagi tegemata. Ettevõtted, kes inimesi siia tööle kutuvad, ka vastutavad nende eest ja seda kiputakse unustama.

Suures plaanis saame aga öelda, et kogu meie piirkonnas rändesurve käib juba kuus aastat. Umbes kolm aastat tagasi üritas Vene Föderatsioon üle Eesti piiri saata korraga suures koguses inimesi, mis õnnestus meil koheselt lõpetada. Väiksemaid testimisi käib idapiiril endiselt. Me oleme teadlikud, milline on idanaabri võimalus rändesurve avaldamiseks meile – kui on tahe, on olemas ka ressurss.

Kas Eestisse tullakse ka merd mööda?

Seda ohtu ei ole, et Soomest või Rootsist juba sinna liikunud inimesed sooviksid tagasi Eestisse tulla. Mööda merd teoreetiliselt oleks võimalus tulla küll, ent täna see teemaks ei ole.

Kuidas ebaseaduslik piiriületamine käib?

Piiritsoonides hoiavad riigid korda ja seal ei lubata ülemäära kodanikel olla ega mingeid tegevusi korraldada. Kui räägime hetkel Valgevene-Läti piiril toimuvast, siis Valgevene poole peal on inimesed, kes ebaseaduslikku piiriületamist

soodustavad ja võimaldavad. Seal sed smuugeldajad kureerivad asja ning selleks kasutatakse erinevaid võimalusi.

Smuugeldajad püüavad seiresüsteeme pimedaks teha näiteks kaameraid lõhkudes. Selle eesmärgiks on saada endale piisav pime koridor.

Ebaseaduslikel piiriületajatel on olemas vahendid, millega aedu katki lõigata. Tavaliste plekiäärdega ei ole seal midagi teha, kuid selleks on olemas spetsiifilised lõiketangid või ka elektrilised vahendid.

Teatud juhtudel on ka üle aia ronimine võimalik. Selleks kasutatakse kas isehituslikke või kauplusest ostetud ja piirialale kaasa taritud redeleid. Kui see kõik ei ole piisav, siis viimasel ajal on ka tunnelid kaevama hakatud.

Selline tegevus annab selge indikatsiooni, et kui maa peal on piiri valvamiseks jõudu ja ressursse rohkem väljas, hakkavad illegaalid otsima uusi võimalusi.

Lätil tuleb 24/7 kaitsta üle 100 km ühist piiri Valgevenega ja selle

Näide, kuidas illegaalid piiri ületavad. Fotod: PPA

valvamiseks kulub palju jõudu. Kui nende radareid ka lõhutakse ja püütakse n-ö lätlasti pimedaks teha, siis seda rohkem on inimressurssi tarvis.

Kuidas PPA riigipiiri kaitseb, millised vahendid tänapäeval kasutusel on?

Me elame Schengenis ja meil on vaba riikidevaheline liikumine. See on suurepärane väärtus, et saame ilma täiendavate kontrollideta minna Saksamaale, Hispaaniasse, Soome või kuhu iganes.

Euroopa Liidus (EL) on meie peamiseks ülesandeks valvata välispiiri nende riikidega, kes EL-i ei kuulu. Eestil on selleks piir Vene Föderatsiooniga.

Viimastel aastatel oleme oma maismaapiiri moderniseerinud ja ehitanud täiesti uue ja moodsa taristuga kaetud piiri, mis paneb selge joone vahele, kes kummal pool joont on. Sinna peale ehitame täiendavaid seiresüsteeme selleks, et võimalikult varakult Eesti suunas tulevat ohtu märgata ja adekvaatselt reageerida. Paralleelselt ehitame ka uusi radari-süsteeme näiteks droonide vastu.

Kui me räägiksime, et 10 000 inimest tahaksid ebaseaduslikult piiri ületada, oleksid ka meie tegevused pisut teistsugused kui tavapärase olukorras. Sellisel juhul koonduksime organisatsioonide üleselt. Ükski riigiasutus ei ole sedavõrd suur, et sellise survega üksinda toimeta. See ei kehti üksnes Eesti, vaid ka palju suuremate ja rikkamate riikide kohta. Näiteks kui Poola pandi rändesurve alla, siis tulid piirile appi nii sõjaväelased kui ka partnerid. Eesti vaatest ei oleks asi teistsugune – käivitaksime kriisiplaanid ja käituksime vastavalt.

Kui tulla Eesti lõunapiiri juurde, siis seal on igapäevaselt vaba liikumine. PPA-l on üks osa ülesandest infokorje pealt pidev sildistamine, keda peame kinni püüdma. Teisalt näitab meie kohalolek ka heidutust.

Kogu selles ülesandes on meil kolm suurt eesmärki: 1) et Eesti riik ei jõuaks kunagi rändekriisi; 2) aidata Läti kolleegidele nii palju kui võimalik ja hoida oht teisel pool piiri; 3) kõik, kes siia tulevad, lähevad tuldud teed pidi tagasi.

Kuna Eesti riik ei ole pidanud mõnda aega kasvanud mahus ebaseaduslikult riiki sisenevate inimestega tegelema, siis nüüd on see väljakutse ka kohalikele omavalitsustele, kelle piirkonnas kinnipeetavad on. Suur koormus on ka kohtutel, kes väljastavad load selleks, et inimesi kinni pidada. Samuti peame me kinni kõik need, kes illegaale siia organiseerivad ja aitavad, ning tänaseks on kaks neist ka reaalse vanglakaristuse kätte saanud.

Kui vahenditest rääkida, siis otse loomulikult on droonid meie silmadeks, meil on koerad, väljaõppinud ametnikud, kes teavad, mida nad vaatama peavad ja

Veiko Kommusaar.

millele reageerima. Vee peal liikumiseks on meil kaatrid ja hõljukid, aga kõik oleneb aastaajast ja sellest, millist ülesannet täitma peame.

Alati võib küsida, kas see on piisav. Ennekõike oleme me disainitud rahumeelse keskkonna jaoks. Me ei pea muretsema, kas ühiskonna turvalisuse vaates lapsed hommikul rahulikult kooli jõuavad – loomulikult täna jõuavad ja muret ei ole. Kui aga kriis kestab pikka aega, peab kogu ühiskond taha tulema ja aitama koos probleemi lahendada.

Kui pikk võib olla illegaale abistav ahel?

See ahel võib olla väga pikk. Ennekõike peavad need inimesed saama oma kodukohast liikuma ja neile ka lubatakse midagi. Valgevenes või Venemaal on kuritegelikud organisatsioonid, kes toimetavad kolmandatest riikidest pärit inimesed piiridele ja piirist üle. Teisel pool võetakse nad vastu, majutatakse ja proovitakse aidata kas Soome või Rootsi. Loomulikult orkestreerib seda organiseeritud kuritegevus, kes kasutab ära võimalust teenida.

Kahtlemata seisab Eesti rändesurve tõttu silmitsi tavapäratu olukorraga, kuid riik kriisis ei ole.

Miks illegaale aidatakse, ainult raha pärast?

Erinevates sotsiaalmeediagrupid pakutakse tööd, mille suks on toimetada illegaalid Lätist Eestisse või Eestist edasi ning selle eest pakutav tasu on kuni 2000

eurot. Sõltub muidugi, mida tegema peab, aga see võib tunduda ahvatlevana. Abistajad aduvad selgelt, mis ülesannet nad täitma lähevad, seega ei saa siin olla nii, et ei saadud aru, mis tööd tegema mindi. Kas see ühekordne sõit on aga väärt seda raha, kui teole järgneb kriminaalkaristus ja tuleb pikalt vangis istuda? Täna oleme 11 inimest kinni pidanud ja kaks on karistuse kätte saanud – jõudumööda jõuame me kõigini.

Kas ebaseaduslikud piiriületajad on jõudnud ka Viimsisse?

Sellel aastal ei ole, varasematel aastatel mõned üksikud on, ent need on pigem ajutise iseloomuga juhtumid. Näiteks on kedagi Viimsis majutatud. Illegaalidel ei ole siin midagi teha – nende eesmärgiks ei ole jääda meie ühiskonda, vaid siit edasi minna.

Pigem on siin suurem mure ettevõtetega, kes kipuvad reeglid eirama.

Oma kogukonnas saame olla ise tähelepanelikud. Kui näeme inimesi, kes ilmselgelt ei ole tuttavas keskkonnas, võib sellest julgelt teada anda. Ei pea muretsema, et keegi kellegi peale kaebas.

Tunne oma naabrit – sõbralik tervitus hommikuti ei tee paha. Kui oleme ise tähelepanelikud, siis on ka lihtsam märgata kahtlast tegevust kogukonnas.

Kas PPA võtab appi ka vabatahtlikke piiri valvama?

Abipolitseinikud saavad toimetada ka piirialal ning ma julgustan kõiki liituma. PPA-s saab oma panuse anda väga erinevates tööliinides. Kõik, kes soovivad, on rohkem kui teretulnud. Kui keegi tunneb, et meie organisatsioonis on mõni töö, mis teda huvitaks, siis on ta samuti oodatud meie ridadesse liituma.

Elle-Riin Ulfsak: iga õpetaja saab koolielu paremaks muuta

AASTA ÕPETAJA Viimsi vald tunnustas õpetajate päeva eel haridustöötajaid ja tänavu pälvis aasta õpetaja 2026 tiitli Haabneeme kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja ning 7.b klassijuhataja viimsilane Elle-Riin Ulfsak. Sügisel alustas Elle-Riin kuugendat aastat õpetajaametis.

Jane Saks
Viimsi Teataja
toimetaja

Lisaks aasta õpetaja tiitlile pälvisite tänavu ka Haabneeme koolis toimunud õpetajate päeva üritusel tunnustuse „Kooli täht“. Kui suur üllatus tunnustuste saamine teile oli?

Tõtt-õelda olin väga üllatunud. Töökate inimeste nimekiri selles kategoorias oli väga pikk. Ma ei armasta elada päikese käes ja päris kindlasti ei tee ma tööd tiitlite nimel. On tore tõdeda, et sain eelmisel aastal teha palju toredaid tegevusi, mis mulle päriselt rõõmu pakkusid, ja tunnustus oli tagajärg.

Kas õpetajaametis kuulete rohkem kiitust või laimust?

Hea sõna ja märkamine on alati olulised, sest eestlane pole rinna-piimaga kiitmisoskust kaasa saanud. Mulle läheb enim korda see, kui keegi vahetult üle ukseläve midagi toredat ütleb. See tähendab, et ta mõtles mu peale ja võttis minu jaoks aega. Ja aeg on miski, mida keegi kunagi tagasi ei saa. Ka kriitika on õpetajatöö lahutamatu osa, aga ma ei saaks kasutada sõna „laimus“. Elu treenib igasuguse infoga toime tulema ja seejuures on alati valik, kuidas mõelda. Minu töös domineerib hea sõna.

Teid on kirjeldatud nii: soovite koolielu paremaks muuta ja panustate kooli arengusse. Kas iga õpetaja saab koolielu paremaks muuta?

Ma usun, et see on seotud eelmisel aastal läbi viidud Arutleva Kooli projektiga, mis oli tõesti edukas. Valgusvihk ei lange siinkohal vaid mulle. See tunnustus kuulub ka kooli juhtkonnale, kes võimaldas projekti ellu viia, ning ligi 15 kolleegile, kes olid valmis sellesse oma aega panustama. Nad võtsid aega isikliku elu ja laste, trennide jms arvelt. Mõni saabus koolitusele otse teiselt koolitusest. Aga nad tulid!

Kobades esmalt küll pimeduses, olid nad valmis proovima midagi uut, leidma võimalusi, kuidas uusi meetodeid tunnis rakendada, ja see ühine pingutus kandis vilja. Pean tunnustama, et kartsin küll oma kolleegidele sellist kohustust panna, sest tean ju omast käest, kui tihedad on õpetajate päevad. Aga veel mõni päev tagasi soovis üks kolleeg mulle õnne ja ütles, et meil oli neil koolitustel ikka päris tore. Ja oli ka!

Arutleva Kooli kõrval sai populaarsemaks kindlasti ka etlus, sest

inspiratsiooni pakkusid õpilased, kes julgesid esitada värvikaid, elulisi tekste.

Piirkondlikud ja vabariiklikud võidud või preemiad ei tule niisama. Lõputu lihvimine ja harjutamine ei ole igapähele ja kõik lapsed ei tulekski taolise kriitika ja intensiivse ettevalmistusega toime. Mitte kunagi polnud eesmärk võit – jah, ega nüüd kaotama ka mindud –, vaid olla oma võimete vääriks ja hetke nautida. Ma nii väga tahan oma õpilastele selgeks teha, et aastate pärast ehk ei mäletagi, mis võistlus, mitmes koht, aga jääd alati mäletama, mida tundsid. Tint diplomil võib ajas tuhmuda, aga ilusaid hetki ei saa mitte keegi ära võtta.

Iga õpetaja saab kahtlemata koolielu paremaks muuta. Teineteiseta ei saa me üldse hakkama, sest oleme väga tihedalt seotud. Meie õpetajad märkavad, oleme teineteise käepikendused, samas ei karda välja öelda, mida võiks teha paremini. Kui mina klassijuhatajana ei teaks, et mu noored võrtsitasid tundi omapärasel moel, siis kuidas ma teaksin sellele tähelepanu juhtida? Seega jah, alati saab. Kokkulepetest kinnipidamine ja ühise koolikultuuri hoidmine on kõigi kätes.

Miks te eelkirjeldatut teete? Kui veidi ülbelt küsida, siis võiksite oma tunnid ära anda ja sellega piirduda.

Ma vist ei talu mõtet, et lagi on saavutatud, enam pole kuhugi liikuda. Oleks olnud ka patt jätta kasutamata õpilaste potentsiaal, suisa kriminaalne. Pealegi nautisin igat hetke, mil sain lastega konkurssidel käia. Närvipingele vaatamata oli meil tegelikult väga lõbus ja neid hetki kannan südames igavesti.

Mis puudutab Arutlevat Kooli, siis arutlemisoskus, teineteise kuulamine, valeinfo ja demagoogia eristamine on tänapäeva metsikus infoväljas suisa hädavajalikud oskused. Kuidas peaksime eeldama, et lapsed oskavad seda teha, kui keegi ei õpeta? Maailm on kolinud telefoni, inimesed ei räägi omavahel nii nagu varem, infovahetus käib lühisõnumite teel. Mingil hetkel ehk tulebki õpetada inimesi taas omavahel suhtlema ja ma arvan, et projekt aitas sellele väga hästi kaasa. Sellest õppeaastast ongi meie kooli 6. klassides uus õppeaine – arutleva mina.

Olete eesti keele ja kirjanduse õpetaja. Millega õpilased teie ainetes enim abi või toetust vajavad, mis tuleb aga kergelt kätte?

Ma arvan, et eesti keelt võetakse

Vasakul Elle-Riin ja paremal Haabneeme kooli direktor Vivika Kupper, kes pälvis tänu-üritusel aasta haridusjuht 2026 tiitli. Foto: Annika Haas

natuke iseenesestmõistetavalt. See võib olla ka põhjus, miks muukeelsed lapsed teavad kohati reegleid isegi paremini. Nad õpivad seda nagu mis tahes võõrkeelt.

Silma hakkab jääma mõtteviis, et õppimine ei tohi olla pingutus. Uue õppimine on alati pingutus, kel suurem, kel väiksem. Pole ju mõtet lihtsalt ranitsale järgmist klassi näidata, koolikott peab koju minnes olema tarkusest raske. Õpetaja saab ära teha oma osa, aga ka õpilane peab poolele teele vastu tulema ja nii tulevad tulemused.

Tunnen üha enam, et ma ei hooa, millest lapsed päriselt aru saavad. Tekste loetakse pealiskaudselt ja eelistatakse selliseid, mille puhul ei pea liiga palju mõtlema. Kui peab mõtlema, on lihtsam käega lüüa. Tööjuhenditest on kujunenud omaette eksamiülesanded ja täislause võrdub juba kirjandiga.

Raske on öelda, mis lastele kergelt kätte tuleb, sest igaühel on omad tugevused. Mõni on julge arutleja, teisel parem sulg, kolmas märkab tekstis midagi, millest kaaslased mööda vaatavad. Ühtset mõõdupuud ei ole. Õpetajana tuleb need tugevused üles leida ja aidata lapsel endalgi neid märgata.

Millist nõu annaksite selles vallas lapsevanematele?

Lapse sõnavara mõjutab suuresti keskkond, milles ta viib, kas ta loeb, kas temaga räägitakse. Keelt ei õpita vaid ainetunnis, sellest ei piisa. Loeb igapäevane keskkond. Oluks korrale ei aita kaasa ka suhtlusvorm, mis on suuresti

kolinud veebi, kus on kasutusel hoopis teistsugune keel. Sageli on need

tähekombinatsioonid, mis, tõsi küll, on samuti keel. Aga inimesed ei räägi enam omavahel, hääbunud on ka jutustamise kultuur. Millal viimati rääkis vanaema või vanaisa lastele lugusid? Millal viimati vaatas laps talle ammuli sui otse ja küsis: „Aga vanaema, mida tähendab...?“ Mulle näib, et praegune elu on nagu kiirrong, millelt jõuabki hõigata ehk „ok“.

Lapsevanemad on oma lastele eeskujuks. Veel mõned aastad tagasi kirjutas üks noormees kirjan-dis: „Minu isa on mulle õpetanud, kuidas kohelda naist.“ See lause jäi mulle meelde, sest näitab, kui oluline on vanema igapäevane eeskugu. Sama kehtib lugemise ja suhtlemise kohta. Lapsed üldiselt usuvad sellesse, mis ei jää vaid sõnadeks, vaid peegeldub tegudes. Kui vana-mad võtavad raamatu kätte, küll-lap loevad lapsedki. Kui lapsed on kaasatud aruteludesse, siis ilmselt hakkavad nad tahtma ka ise rohkem kaasa rääkida.

Õpitud õigekirja vormis hoidmiseks ei peaks vanem leppima lapse saadetud vigase sõnumiga. Mis mõtet on koolis õigekirja õppida, kui igapäevaelus kirjutatakse ikka valesti? See kinnistub, sest noorte peamine suhtlus ongi ju kirjalik.

Kui te ei oleks õpetajaametis, siis kellena te töötaksite?

Õppeaasta lõpus mõtlen alati, et nüüd tahaks lihtsalt füüsilist tööd teha või mida iganes, mis ei tuleks koju kaasa ega räägiks vastu.

Kui tihti olete sellele mõelnud, et n-õ alternatiiv on ju ka olemas?

Olen üsna veendunud, et iga õpetaja mõtleb sellele. Pärast teist koroonakevadet olin täiesti veendunud, et ma ei jätkan.

Haabneeme koolis tunnen end väärtustatuna, minu mõtted ja tähelepanekud on oodatud ja nendega arvestatakse. Ma ei tunne, et mind võetaks iseenesestmõistetavana,

vaid olen päriselt oluline. Julgen öelda, kui miski käib üle jõu, ja mulle tullakse appi, minu hää ei jää vaid hüüdja hääleks kõrbes. Kokkulepped peegelduvad tegudes ja kõik usuvad tegusid rohkem kui järjekordseid ilusaid sõnu. Haabneeme koolist lahkumiseks ei ole mul ühtegi põhjust. Küll aga ei väsi mind üllatamast meie hariduspoliitika, mis hakkab üle päeva kavandama, kuidas toetada sobivate plaastrite otsinguid arteriaalse verejooksu korral. Haridussüsteemist sunnib inimesi suuresti lahku-ma sissetuleku ja töökoormuse väärastunud suhe. Ja siis kulutab keegi 70 tuhat eurot, uurimaks, kas maa-kerana on ümmargune.

Õpetajatööst loobun siis, kui haridussüsteemis lõplikult pettun või ma endale õpetajana enam ei meeldi.

Kuidas kirjeldaksite Haabneeme kooli inimesele, kes sellest koolist midagi ei tea?

Haabneeme kooli kuuluvad inimesed, kellest igaühel on õigus olla oma nägu. Oleme alati suunatud võimaluste ja lahenduste leidmisele ja takistused on vaid põnevad väljakutsed. Võiksin meie tugevatest külgedest tubli lehepinna ära katta, aga ma ei tahaks liigset reklaami teha, sest meil on lapsi päris palju.

Aastate pärast ehk ei mäletagi, mis võistlus, mitmes koht, aga jääd alati mäletama, mida tundsid. Tint diplomil võib ajas tuhmuda, aga ilusaid hetki ei saa mitte keegi ära võtta.

Millised väljakutsed käesoleval õppeaastal teid ees ootavad?

Iga päev koolis on väljakutse – kuidas teha nii, et kõik need ligi sada õpilast, kellega päeva jooksul koh-tud, läheksid tunnist ära uue tead-misega, aga näitaksid seda ka järg-mises tunnis? Kuidas teha nii, et kõigil oleks hea õppida ja see an-naks ka tulemusi? Näiliselt lihtsad küsimused, aga praktikas tahaks vahel Harry Potteri võlukeppi laenata.

Selle aasta väljakutseks on kindlasti meie kooli 6. klasside uus õppeaine – arutleva mina. Eelmisel aastal läbi viidud projekti olid kaa-satud kõik 6. klasside õpetajad. Sel aastal on kohustuslikke arutlus-tunde nädalas üks.

Tegevusi ja väljakutseid leian endale kindlasti, sest nii nagu õn-nelik olemine on otsus, tuleb ka töö endal huvitavaks teha. Selle üle küll nuriseda ei saa, sest õpi-lastega ongi põnev. Vahel küll na-tuke liiga põnev.

Elle-Riin Ulfsak. Foto: erakogu

Koomiks. Autor: ChatGPT

Hea elukeskkond algab meist endist

HEAKORD Puhas tänav, turvaline koolitee, hooldatud koduümbrus ja võimalus oma kodus rahulikult puhata on väärtused, mida ilmselt igaüks hindab. Nende väärtuste hoidmiseks ei piisa sellest, et me teemast räägime, vaid olulised on tegevused.

Karin Mägi

järelevalve-
osakonna juhataja

Siin saab iga viimsilane midagi ise ära teha. Mida rohkem märkame omaenda tegevuse mõju naabritele ja ühisele avalikule ruumile, seda parem on meil kõigil siin elada ja järelevalvelist sekkumist oleks oluliselt vähem tarvis.

Viimsi vallavalitsuse järelevalveosakonna töö puudutab paljusid tavalisi igapäevaelu küsimusi: heakorda, avalikku korda, lemmikloomade pidamist, parkimist ja ehitiste vastavust ehitusseadustiku nõuetele. Samuti menetleb osakond kasutuslubasid ja -teatise ning väljastab avaliku ürituse lube. Nende ülesannete kõige üldisem ja ühine eesmärk on hoida meie elukeskkonda turvalise, korrastatud ja teistega arvestavana.

Pügamata hekist hulkuva koerani

Sageli muutub järelevalve töö nähtavaks alles siis, kui probleem on juba tekkinud. Näiteks kui hekk või muu rajatud haljastus takistab kõnniteel liikumist või kipub kriimustama sõidukeid. Või kui naabri aeda tungiva hooldamata haljastuse teema tuleb järelevalve lauale hoolimata selle suuresti eraõiguslikust iseloomust. Vasteti pargitud auto piirab nähtavust, takistab teehooldustööd, rikub haljastust. Jäätmed „satuvad“ võõrale maale või pikaaegne müra häirib inimeste õigust oma kodus rahulikult puhata.

Müra põhjustajad võivad olla nii loomad (koerte haukumine), mutipeletajad (igal inimesel on erinev taluvuslavi) kui ka kinnistul

toimuvad ehitus-, remondi- või hooldustööd. Inimesed liiguvad avalikes kohtades rihmastamata koertega või peavad iseenesest mõistetavaks, et kass võib vabalt liikuda igal pool (ja selle käigus naabritele ka mõne „kingituse“ maha jätta). Sellistes olukordades tuleb asjaolud välja selgitada, osapooled ära kuulata ning leida nõuetele vastav proportsionaalne lahendus.

Paljusid neist probleemidest saaks aga ennetada lihtsate igapäevaste läbimõeldud valikutega. Püüame mõelda sellele, kas mul just on tarvis pühapäeval kell 9 hommikul alustada muruniitmisest või muude mürarikaste töodega, kui naaber ehk veel puhkab ja tahab rahus oma hommikukohvi juua. Või mõtleme oma koera pargis või metsas rihmast vabastades mitte täiesti valele arusaamale, et „minu koer ju ei hammusta“, vaid sellele, et minu asi koera omanikuna (suurema ohu allika pidajana) on tagada, et kaasinimestele ei lähtuks minu valikust hirmutunnet (võõras inimene ei tea teie koerast midagi ega peagi teadma ja võib-olla on tal varasema rünnaku või muu asjaolu tõttu ka lihtsalt hirm looma ees).

Kass ei erine millegi poolest teistest lemmikloomadest ja ta tuleb samuti hoida oma territooriumil, et

vältida olukorda, kus loom kolab võõrastes aedades. Tuleks asetada ennast teise inimese pähe ja mõelda, et kui ta sooviks oma aias kassi näha, vast ta oleks siis looma ise võtnud.

Oma kinnistu korrashoid (ka sellise, millel ei asu ehitisi ja mida ei kasutata), lemmiklooma järelt koristamine, tema rihmas hoidmine avalikes kohtades, läbipääsude vabana hoidmine ja naabrite rahuga arvestamine ei pea ootama ametniku meeldetuletust või veelgi enam ettekirjutust või väärteokaristust. Nii nagu enne ehitamise alustamist tasub endale kehtiva õiguse nõuded selgeks teha, enne mürarikast tööd mõelda selle ajale ja mõjule ning enne parkimist vaadata, kas teistele jääb piisavalt ruumi ohutuks liikumiseks, tuleb ka muudes pisemates detailides viia ennast kurssi vallas kehtivate eeskirjadega ja nendest järjekindlalt lähtuda. Väike tähelepanelikkus ja mõistmine õigel ajal võib ära hoida pika vaidluse ja olulise ressursiraiskamise.

Märkame omaenda tegevuse mõju

Reeglid paraku ongi tihti ainsad, mis aitavad meil ühisel ruumis üksteisega arvestada. See, mis ühe inimese jaoks tundub väike ebamugavus, võib teise jaoks tähendada igapäevast ebameeldivust, takistust, hirmu või ohtu. Teele ulatuv hooldamata hekk võib sundida teie lapse sõiduteele, kinni pargitud juurdepääs raskesti teile abi sabumist ning õhtune müra häirida teie naabruskonna puhkust.

Omaenda tegevuse mõju märkamine on hooliva kogukonna üks aluseid. Tegelikult on seda ka igaühepoolne tähelepanu juhtimine kellegi rikkumisele või ebameeldivust tekitamisele. Oleme sageli kas liiga ükskõiksed, kartlikud või on meil muud põhjused, miks me ei ütle naabritele, ehitajale, kassioomanikule, lahtist koera jalutavale inimesele, et mind häirib see tegevus ja ehk saab seda teha teisiti. Viisakas ja oma õigusi austav suhtlus võib

paljud probleemid eos lahendada, enne kui need jõuavad tülini või järelevalvelise sanktsioonini.

Järelevalveosakonna soov on, et probleemid saaksid lahendatud võimalikult vara ning elanikud järgiksid nõudeid omal algatusel ja lugu pidades meie ühiskonnana toimimisest. Kui puudus kõrvaldatakse enne ametlikku sekkumist, jäävad ära tarbetud konfliktid ja pikad ressursirohkused menetlused. Nii säästame elanike maksuraha, ametnike aega ning saame pöörata rohkem tähelepanu olukordadele, kus abi ja sekkumist ka tegelikult kõige enam vajatakse.

Omaenda tegevuse mõju märkamine on hooliva kogukonna üks aluseid

Ettekirjutused ja sanktsioonid paraku jäävad järelevalve töö osaks olukordades, kus nende kasutamine on põhjendatud ja muud meetmed ei vii mõistmiseni. Meie kõigi ühine siht võiks aga olla, et vajadus sanktsioonide järele väheneks elanike teadlikkuse suurendamise, vastutustunde, enda teise inimese „pähe“ asetamise ja koostöö tulemusel.

Lugupidav ja rahulik suhtumine

Selle eelduseks on ka selged nõuded eeskirjades ning vallavalitsuse järelevalveosakonna valmisolek neid arusaadavalt selgitada. Ärge kartke meie poole pöörduda küsimustega, meile on pigem ikkagi omane abi pakkumine inimestele, kes ise soovivad olla õiguskuulekad ja teistega arvestavad.

Muidugi on ka neid inimesi, kes ei püüa ega tahagi milleski aru saada ja nende õigustele ei korreleeru mingil põhjusel kohustus teistega arvestada. Tuleb siis aru saada, et nende inimeste tegevuse suhtes oleme järjekindlad ja

tõhusad ning rakendame sanktsioone niikaua, kui tekib arusaamine ja rikkumine lõpeb. Nii kaitseme kõige paremini oma õiguskuulekaid elanikke ja avalikke huve.

Erimeelsuste korral aitab alati lugupidav, rahulik suhtlus. Kui olukord seda võimaldab, tasub naabritele rahulikult selgitada, mis häirib ja millist lahendust oodatakse. Võimalik, et inimene ei ole oma tegevuse mõju ise märganud. Kui probleem püsib või vajab ametlikku hinnangut, tuleb sellest järelevalveosakonnale teada anda, kirjeldades võimalikult täpselt asukohta ja asjaolusid. Samamoodi on oluline märgata puudusi valla avalikus ruumis ja nendest teavitada. Näiteks kui kuskil puudub kaevuluuk, ohtlikult murdunud puu, metsa alla viidud jäätmed jne. Isegi kui sageli teema ei kuulu riikliku järelevalve raamidesse, siis selgitame ikkagi, kuidas edasi või kelle poole pöörduda.

Hindamatu kogukonna panus

Kogukonna panus ja vallavalitsuse töö täiendavad teineteist ja ei saa eksisteerida eraldi. Vald peab hoolitsema oma ülesannete täitmise eest ning iga elanik saab hoida oma koduümbrust ja kasutada ühist ruumi hoolivalt ning teisi austavalt. Külaseltside, korteriühistute ja naabrite ühine algatus aitab kujundada harjumusi, millest võidab kogu piirkond ja vald tervikuna.

Kutsun kõiki viimsilasi märkama, küsima ja tegutsema enne, kui väikesest puudusest kasvab suur probleem. Korrastame oma koduümbruse, oma kinnistud, arvestame naabrite ning teiste kaasinimestega ning hoiame teed ja ühised alad turvalisena. Parem elukvaliteet sünnib neist igapäevastest väikestest tegudest, mida igaüks meist saab ise teha.

KONTAKT

Viimsi valla järelevalveosakonna kontaktid leiab siit: viimsi.ee/kontakt/ [jarelevalveosakond](mailto:jarelevalveosakond@viimsi.ee).

Avalikus kohas viibides peab lemmikloomal olema jalutusrihm. Foto: erakogu

MÖÖDUNUD SUVI

Viimsi saarte aasta tõi Naissaarele tegusa ja sündmusterohke suve

Viimsi saarte aasta 2026 andis hea võimaluse tuua saared rohkem tähelepanu keskpunkti, arutada nende tulevikku ning korraldada ettevõtmisi, mis ühendavad inimesi ja väärtustavad saarte eripära. Naissaarel möödus möödunud suvi kohtumiste, sündmuste ja uute kogemuste tähe all.

Räimefestival Naissaarel. Foto: Jekaterina Alipova

Kui kevadel Naissaare külastuskeskuses oma esimest täispikka hooaega ette valmistama hakkasime, teadsime, et ees ootab tegus suvi. Aga et see nii kiiresti möödub ja sedavõrd palju ettevõtmisi mahutab, ei osanud vist keegi ette kujutada.

Viimsi saarte tulevik tõi kokku pea 50 inimest

Üheks saarte aasta olulisemaks ettevõtmiseks kujunes Naissaare külastuskeskuses toimunud turismiinfopäev, kuhu kogunes ligikaudu 50 inimest, et üheskoos arutada Viimsi saarte tulevikku.

Kohtumisel osalesid Viimsi vallavalitsuse, RMK, Keskkonnaameti ja Muinsuskaitseameti esindajad, kogukonna liikmed, Prangli saare ettevõtlikud inimesed, vabatahtlikud päästjad ning teised saarte käekäigust huvitatud inimesed.

Rääkisime teemadest nagu saarte arenguvõimalused, turismist, looduskeskkonna hoidmisest ja koostööst. Eriti väärtuslik oli võimalus tuua ühe laua taha nii ametkondade esindajad kui ka inimesed, kes saartel igapäevaselt tegutsevad. Loodame, et saarte aastal alguse saanud arutelud jäävad kestma ning headest mõtetest sünnivad konkreetsed teod.

Suvi tõi sündmusi igale maitsele

16. mail avasime Naissaare külastuskeskuse hooaja koos muuseumiöö ja Viimsi keskkonnanädalaga. Külastajad said osaleda matkadel, sõita ajaloolise rongiga, külastada muuseumi ja nautida kontserti.

Suvesse mahtusid jaanipäev, Naissaare kohvikutepäevad ning augustis juba neljandat korda toimunud räimefestival. Viimasel osales 35 meeskonda, kes püüdsid kokku 342 grammi kala. Kolm aastat tagasi ulatus saak üle 10 kilogrammi, eelmisel aastal aga ei saadud ainsatki kala. See näitab, et räimefestivalil on kalasaak paras loterii. Kuna ei tea, kas meri kostitab heldelt või jätab kalamehed pika ninaga!

Suve lõpu üheks oluliseks ettevõtmiseks kujunesid ka 26. septembril toimunud läänekalda koristustalgud. Ühiselt puhastasime randa mere toodud prügist ning põnevamad leiud jõudsid Rääim Ruudus looduslokaali näitusele „Meri tõi“. Päeva lõpetas meeleolukas suvelõpupidu.

Õpetaja, kas sinu klass on juba Naissaarel käinud?

Tänavune hooaeg näitas, et Naissaar on suurepärase paik kooliekskursioonideks. Meil käis mitmeid kooligruppe ning saadud tagasiside oli positiivne.

Juba laevasõit on omaette seiklus! Saarel ootavad õpilasi rongisõit, loodusmatkad, põnevad ekskursioonid ja võimalus veeta üks teistmoodi koolipäev. Soovi korral korraldame ka toitlustuse.

Klassiekskursioonide ja kevadiste väljasõitude planeerimisega tasub alustada juba praegu. Tänavune kogemus näitas, et mida varem broneerida, seda suurem on võimalus saada endale sobivaim kuupäev ja programm. Lisainfo ja broneerimine toimuvad kodulehel naissaarekeskus.ee või e-posti teel info@naissaarekeskus.ee.

Saarte aasta saab läbi, aga Naissaar ootab külla!

Kuigi suvised sündmused on seljataha jäänud, ei ole Naissaar talveunne jäänud. Ootame ka julgemat sorti seiklejaid, kes naudivad loodust igal aastaajal. Saun, loodusmatkad ja võimalus kohata saare metsikuid asukaid pakuvad elamusi ka väljaspool suvehooaega.

Viimsi saarte aasta on näidanud, kui oluline on koostöö Viimsi valla, erinevate asutuste, ettevõtjate ja saarekogukondade vahel. Loodame, et tänavune aasta ei jää lihtsalt toredaks meenutuseks, vaid annab hoogu ka järgmistele ettevõtmistele.

Jekaterina Alipova

Naissaare külastuskeskuse perenaine

Muusikud, koorid ja vallavanem – kõik jõudsid suvel Pranglile!

TAGASIVAADE Seljataga on soe, kirev ja elamusterohke suvi, mil Pranglil toimusid kõik armsaks saanud traditsioonilised üritused. Lisaks neile jagus saarele aga muudki ilusat – nii silmale vaadata kui ka hingele paituseks.

Külli Talmar-Kuiv

Prangli rahvamaja juhataja

Prangli rahvamaja alustas tänavuste suviste sündmuste ettevalmistustega juba eelmise aasta alguses, kui maalitöötoas sündis lustakas näitus. Osalejad võisid saare kohta lõuendile joonistada just seda, mis neile endale põnev ja lõbus tundus, ning nii said kaheksa suurt pilti vägagi fantaasiarikkad.

Plaanis on neid töid edaspidigi täiustada, et vaatajatele jääks alati avastamisrõõmu ja värskust. Kogu projekti juhtis kunstnik Kristel Värv-Lindström. Tema isikunäitust, kuhu kuulusid ka maalid rahvamaja kunstifondist, sai imetleda nii Viimsi huvikeskuses kui ka novembri algusest Viimsi Havas. Rahvamajas endas on aga novembri keskpaigani avatud Junika Adsoni näitus „Mere kutse“. See on merest inspireeritud väljapanek, mille materjal on suures osas korjatud just Prangli saare rannalt. Samuti saab kuni oktoobri lõpuni külastada Viimsi raamatukogus Prangli saart tutvustavat ajaloolist ülevaadet.

Ilmselt just tänu saarte aastale oli rahvamajas eriti tõine ja tegus õhkkond. Meil käis külas Viimsi valla kultuurikomisjon, siin toimus Viimsi valla arendusosakonna suveseminar ning oma suvepäeva pidasid Viimsi Artiumi töötajad.

Jaani lõkke süütas vallavanem

Ülev ja uhke tunne oli tänavusel jaanipäeval – Ülesaare laululaval süütas võidutulest jaanilõkke ning andis üle Prangli spordipäeva auhinnad Viimsi vallavanem Siiri Visnapuu. Märkimisväärne on see, et Prangli spordipäev toimus tänavu juba 65. korda.

Kaluritepäev tõi saarele tõelise kultuurikoori. Kokku said Kambja segakoor (dirigent Jana Käär), Viimsi Viikerkoor (dirigent Indrek Umberg) ja Viimsi segarahvatantsurühm Õõps (koreograaf Maido Saar). Rahvamaja õuel toimus soe ja ilus ühiskontsert, mida aitas lavale seada Maido Saar. Õhtune pidu kujunes meeleolukaks, sest lavale astus suurepärase Nedsaja Küla Bänd, kes

Kauneid hetki töid meile veel Viimsi kooli tütarlastekoor, naiskoor Südamehäääl, kammerkoor Helü ning rahvamuusikaansambel Sirgutii, kes esinesid saare loovuspäevadel Praaga taluõuel.

Kindlasti tahan esile tõsta septembris toimunud saarte noorte pärimuspäevi. See on sedavõrd omanäoline, soe ja sõbralik üritus, et sellest oli sulaselge rõõm Prangli saarel osa saada.

Superägedad ja meeleolukad olid kohtumised Martin Teichmanni, Erich

Meenutus kaluritepäevast. Foto: erakogu

pani kogu rahva hoogsalt kaasa hüppama ja tantsima.

Tõelise ja ootamatu üllatuse pakkus meile Saku valla juhtide bänd Jaminunajal. Laval oli kokku kümme muusikut, kes kõik on valla allasutuste juhid. Sellist andekat seltskonda oleks võinudki kuulama, imetlema ja ahhetama jääda!

Südamlilik aurulaeva mälestuspäev

Ääretult südamlilik ja liigutav oli aurulaeva Eestirand 85. mälestuspäeva tähistamine. See leidis aset nii Prangli rahvamajas, mälestusmärgi juures kui ka Prangli kirikus. Mälestusteenistusel teenisid Prangli koguduse hooldaja-õpetaja Margus Kirja ja koguduse õpetaja Erki Talen, hingestatud muusikaga astusid üles Viimsi kooli vilistlaskoori/Püha Jakobi koguduse kammerkoori lauljad dirigentide Andrus ja Virve Kalveti juhendamisel. Sellest traagilisest ajaloolisest sündmusest andis sügava ja mõtlemapaneva ülevaate Viimsi rannarahva muuseumi teadur Külvi Kuusk.

Kindlasti tahan esile tõsta septembris toimunud saarte noorte pärimuspäevi. See on sedavõrd omanäoline, soe ja sõbralik üritus, et sellest oli sulaselge rõõm Prangli saarel osa saada.

Superägedad ja meeleolukad olid kohtumised Martin Teichmanni, Erich

Kriegeri ja Hundiga, kes töid rahvamaja pidudele hoogu, naeru ja muidugi ülihea tuju. Lisaks rõõmustasid meid ansambli Parvepoisid ja Rock Hotel, DJ Lenny La Vida ning DJ Ets 4ever – nad kõik olid nii vahetud ja sõbralikud, pakkudes suurepärase muusikat, mille saatel tantsu lüüa, enast saarel hästi tunda, puhata ja meelt lahutada.

Täname südamest kõiki kollektiive ja artiste kauniste ning meelde jäävate ülesastumiste eest. Suur tänu kuulub ka Viimsi valla kultuuriosakonnale igakülgse abi, toe ja tähelepanu eest.

Kuid ega elu ole ju ainult lust ja lillepidu – tööd tuli samuti teha. Suure abi eest täname südamest Viimsi Haldust, Viimsi õpilasmaleva noori, Balti filmi- ja meediakooli (BFM) tudengeid ning alati rõõmsameelseid Keitut, Merilini, Siirit ja Andrest.

Oli imeline suvi ja oleme kindlad, et ka Viimsi valla saarte aasta lõpp kujuneb igati meeleolukaks ja vahvaks!

Kes võiks olla aasta koostööpartner?

Tunnustuse aasta koostööpartner andmise eesmärk on tunnustada Viimsi valla koostööd tegevate ja kogukonnale teenust osutavate isikut või organisatsiooni, kes on tulemuslikult ja kvaliteetselt täitnud oma ülesandeid ning pälvinud elanikelt head tagasisideid. Kandidaate saab esitada kuni 31. oktoobrini kodulehel viimsi.ee/tunnustamine.

Prangli orelit restaureeriti ja pill muutis ka asukohta

Prangli Lauretsiuse kiriku orelil on olnud sündmusterohke suvi.

Kõigepealt muutis orel kirikuruumis asukohta ja asetseb nüüd täpselt kahe akna vahel. Nii on kirikus viibijatel paremini näha aastal 2025 klaasikunstnik Urmo Rausi loodud neli vitraaži.

Seejärel sai aastast 1860 pärit orel põhjaliku remondi. 6. oktoobril tegi orelimeister Toomas Mäeväli pilli juures veel viimased timmimised ja orel on nüüd taas mängukorras. Esimesed pidulikud muusikapalad restaureeritud oreil mängis Johanna Marie Mäeväli.

Suur tänu Toomasele ja Johanna Mariele, restauraatoritele Skone Grupist ning koguduse liikmetele.

Ott Kask

kultuuri- ja sporditöö spetsialist

Orel on taas mängukorras. Foto: Merilin Sepp-Tammsaar

Vaade Vetika laiule Rannakari neeme otsast. Taamal paistab Leppneeme sadam, vasakul on näha ka Rannakari laidu. Foto: Alar Mik

Viimsi saared XVIII: kaks väiksemat Leppneeme laidu

SAARTE AASTA Leppneemet oleme varasemalt puudutanud – seda nii Mätta kari kui ka Kellynckholmi saarte osas. Selles rannakülas asuvad aga veel mõned väiksemad saared või õigemini laiud.

Kalameeste rand

Leppneemes asub Vesikineeme ja Odipellu nuki vahel käänulline rannajoon, mis on viimase sajandiga palju muutunud. Täna sel päeval võiks seda kirjeldada kui Leppneeme sadama ja Hiireotsa tee vahelist rannariba. Seal asuvad Rannakari, Kresulikari ja Suurekari-nimelised neemed.

Seda rannikuala on ajalooliselt nimetatud Kalameeste rannaks, kuna see oli seotud kunagise Vörkoja taluga, mis oli 19. sajandil kalaärimees Malahhovi kasutuses. Vörkoja talu ümbruses ja Miku-Kräsulil lauka ümbruses rannas kuivasid püünised ja paadid, seal asusid püüniste tõrvamisalad, suur hulk lautreid ja palju askeldavaid kalureid – sellest ka nimetus Kalameeste. Selsamal rannaribal on kogu selle aja jooksul saarekesi tekkinud ja kadunud. Nii oli kunagi eraldi saar Suurekari põhjaosa. Saar kadus kaartidelt 1940.–1960. aastatel, mil see kasvas rannikuga kokku ja pikendas olemasolevat neeme. Piirkonnas paikneb ka üks väheseid säilinud rannaniite Viimsi poolsaarel.

Vetika laid

Vörkoja teed mööda liikudes jõuab välja kohta, kus asub Rannakari-nimeline neem. See on saanud oma nime Ranna talu järgi. Kari ääres, täpsemalt karist läänes, paikneb Viimsi vallale kuuluv Vetika laid. Tegemist on väikese saarega, mida eraldab neemest sealne Eesti–Soome sidekaabli rannakindlustus ja kraav.

Vetika laid on ametlikult paarisaja ruutmeetri suurune laid, mis on valdavalt kivise pinnasega. Tegelikuses on saare pindala ligi 350 m². Vähesel määral asub seal ka pilliroogu ja kõrkjaid. Tegemist on üldkasutatava maaga. Kui muud saared on

Rannakari neem. Vasakul asub Rannakari laid ja paremal, neeme kõrval, paikneb Vetika laid. Kaart: Maa- ja Ruumiamet

Maa- ja Ruumiameti kaldenurgafoto Rannakari neemest ning sealsetest lahtedest ja laidudest.

piirkonnas neemega kokku kasvanud, siis võib öelda, et Vetika laid on saar, mis on maismaast inimese käe abil eraldunud.

Rannakari laid

Kui vaadata Vetika laiult edelasse, jääb Rannakarist Leppneeme sadama suunas rannikust ca 50 meetri kaugusel asuvas madalas rannavees üks teine kivine laid. Sellel ametlikku nime pole, rahvasuus on seda varasemalt nimetatud Rannakari laiuks, mõnikord ka Jaanilahe laiuks. Tegu on ligikaudu 300 m² pindalaga väikese laiuga, mida katavad servast serva erineva suurusega kivid, vähesel määral ka kõrkjad. Suurevee korral jääb laid vee alla.

Piirkonna laiud on oluliseks elupaigaks lindudele. Nii võib piirkonnas näha kaitsealuseid ristparte ja tiirusid, aga ka meie rannikule iseloomulikke rannalinde alates luikedest kuni haigruteni.

VETIKA LAID
■ Pindala: ligi 350 m ²
■ Rannajoon: 82 m
■ Kõrgus: 0,36 m üle merepinna

RANNAKARI LAID
■ Pindala: ligi 300 m ²
■ Rannajoon: ca 86 m

100 LAST PRANGLIL

„Keik on trois“ tõi seitsme saare noored Pranglile

18.–20. septembril toimusid Pranglil XI saarte noorte pärimuspäevad. Seekord kandis sündmus prangli murdes pealkirja „Keik on trois“, st et kõik on korras. Kolmeks päevaks saabus saarele ligikaudu 100 last koos juhendajatega Saaremaalt, Hiiumaalt, Vormsilt, Kihnust, Ruhnust ja Muhust.

Prangli saare osalejad. Foto: Sandra Sarv

Viimati toimusid pärimuspäevad Pranglil 2020. aastal. Kui 2025. aastal selgus, et Viimsi vald kuulutab 2026. aasta Viimsi saarte aastaks, otsustasime pärimuspäevade korraldamise taas enda kanda võtta. See andis hea võimaluse tutvustada teiste saarte noortele Pranglit, meie traditsioone ja kombeid. Ettevalmistused kestsid terve aasta, mille jooksul tuli leida koostööpartnerid ja toetajad.

Kohe peale Pranglile saabumist tutvusid külalised Prangli kiriku, Punase kivi, gaasimaardla ning laeva Eestirand hukkumispaiagaga. Õhtune avarongkäik toimus paduvihmast hoolimata, kuid lapsed pidasid vapralt vastu ja heiskasid pärimuspäevade rändlipu Prangli koolimaja õuele. Seejärel kattis iga saar rahvamajas laua ja tutvustas oma kodusaares toite. Koos vaadati filmi „Prangli kooli lood“ ja tutvumisõhtu lõppes ühislauludega.

Põnevad töötod

Laupäeval said noored valida kaheksa erineva töötoa vahel. Avanes võimalus tundma õppida kohalikke ravimtaimi, viltida, proovida kangastelgedel kudumist, taimedega trükkida, pranglida (st peast arvutada) ning tutvuda kalasuitsutamisega ja merepäästega. Lisaks avas ukse Prangli muuseum, et tutvustada põhjalikumalt kohalikku ajalugu.

Õhtul koguneti Prangli rahvamaja pidulikule pärimuskontserdile, kus osalejad kandsid rahvariideid. Rahvamaja juhataja Külli Talmari koostatud kava läbis küsimus: „Mis teeb minu kodusaares eriliseks?“ Iga saar oli ette valmistanud umbes kümneminutilise esituse, mis tugines kohalikule pärimusele. Muhulased tõid lavale rohkesti pilli koos pillimeestega, tillukese Ruhnukooli õpilased tutvustasid oma rahvalaule ja pillilugusid. Erilise meeleolu loidis Vormsi tüdrukute poolt hiiurootsi kannedel mängitud palad. Hiiumaa esinejad tantsisid ja kaasasid publikut ringmängudes. Kuulda sai ka kihnu murret ning Saaremaa „paljudest jalgadest“ – sellistest kohanimedest nagu Valjala, Mustjala, Laimjala... Prangli tutvustas oma saare ajalugu ja vaatamisväärtusi läbi regilaulu. Omanäolised etteasted pakkusid vaatajatele ilusa elamuse ja andsid lastele esinemiskogemust. Rahvamajas oli pealtvaatajaid just nii palju, kui ära mahtus.

Pühapäeva hommikul langetati pärimuspäevade lipp ja anti see pidulikult üle Vormsi saarele, kes võõrustab sündmust 2027. aastal.

Vilkus Prangli ainus valgusfoor

Võib julgelt väita, et oli väga tore üritus, mis õnnestus tänu meie saare kogukonna üksmeelsele koostööle. Isegi Prangli ainus valgusfoor pandi rongkäigu ajaks vilkuma! Viimsi vald tellis erareisid ning Sunline'i meeskond hoolitses selle eest, et külalised jõuaksid turvaliselt saarele ja tagasi koju. Saare turismitalud ja toitlustajad hoolitsesid iga külaliste eest, et nad end hoitult tunneksid.

Suur abi oli ka sponsoritest. Kadarbik saatis lastele toidulauale oma tervislikke tooteid. Väikeettevõtte Milda valmistas sündmuse jaoks erilise kujundusega männilõhnalise ökoplastiliini. KP Factory toetas reklaami ja trükiste tegemist ning iga osaleja sai kaelakaardi, kuhu oli trükitud pärimuspäevade kava ja Prangli kaart.

Südamlük tänu Prangli haridusseltsile, Prangli saare kogukonnale, Prangli kooliperele, Prangli rahvamajale ja kõigile teistele, kes korraldamisel kaasa aitasid. Projekti toetasid Eesti rahvakultuuri keskus, Eesti kultuurkapital, Eesti saartekogu, Eesti kultuuriseltside ühendus, Viimsi, Vormsi, Ruhnukooli, Kihnu, Hiiumaa ja Saaremaa vallad.

Pärimuspäevadest on tulekul veel videofilm. Kes soovib seniks Prangli murrakuga lähemalt tutvuda, saab proovida Prangli murraku mängu aadressil tajur.ee/prangli/#mang.

Siiri Piirisaar
Prangli kooli õpetaja

Indrek Kaing ehitab teed, mida tal endal polnud

SISEMINE KÜTUS Viimsilane Indrek Kaing seadis augustikuu lõpus sammud Toompeale Rüütelkonna hoone poole üsna vastuoluliste tunnetega. Teda ootas ees pidulik tseremoonia, kus tal tuli vastu võtta vägivallaennetuse tunnustusauhind, kuid mille taga olev teekond sai alguse sellest, et keegi oli talle kunagi teinud väga palju halba.

Marta Vasarik
Viimsi Teataja
kaasautor

Tunnustuse andsid üle president Alar Karis ning justiits- ja digiminister Liisa Pakosta, üle seitsmekümneaastased – need laureaate oli tänavu kakskümmend kaks. „Esimese hooga ei olnud minus seda tunnet, et olen auhinna üle rõõmus või uhke ning selle kuidagi ära teeninud,“ ütleb Kaing ja lisab, et teatud rahu tekkis temasse alles pärast kohapeal peetud vestlusi. Teised laureaadid tulid tema juurde rääkima, olale patsutama ning mitmega neist jäi õhku ka tulevane koostöö. Just see inimlik tagasiside puudutas ja tegi oma töö.

Vaikis üle kolmekümne aasta

Tunnustuse juured ulatuvad viie aasta taha. 2021. aasta kevadel rääkis Indrek Kaing esimest korda avalikult ära loo, mida ta oli seni endas kandnud pea kogu elu. Umbes kümneaastasena läks väiksest peale astmat põdenud poiss rattatreenni ja mõne aja pärast hakkas treener talle erilist tähelepanu pöörama. Poiss pidas seda märgiks, et temas on nähtud sportlast. Tegelikult kasutas treener tema usaldust ära ja tegi seda pika aja jooksul.

Sellest loost ei teadnud siis peaaegu keegi. Ei kool, ei sõbrad, ei ema. Ainus inimene, kes teadis toimunust osaliselt, oli abikaasa. Ka loo avalikustamine ise võttis omajagu aega ja ettevalmistust, sest enne selle ilmutist käis Indrek läbi juriidilised konsultatsioonid ning rääkis prokuratuuri ja politseiga. „See lihtsalt ei käi nii, et võtan, kui tahan, ja räägin kogu oma loo ära,“ ütleb ta.

Toona lootis ta, et teema saaks selle loo avaldamisega joone alla, ega soovinud sellest enam rääkida. Tegelikult pani see kõik aluse hoopis uuele teekonnale, millest tol hetkel polnud mehel veel õrna aimugi.

Pihitimuste laviin võhivõõrastelt

Loo ilmutamise järel võttis temaga

ühendust korralik ports võhivõõraid inimesi. „Nad tahtsid mulle rääkida enda lugusid ja enamas ti klauzliga, et teevad seda korra elus, usalduse alusel ainult mulle ja rohkem seda kunagi ei juhtu,“ meenutab ta. „Erinevad mehed, naised, nooremad, keskealsed, üle seitsmekümneaastased – need kõik lood murravad eraldi südame, täiesti kindlasti.“

Kas need inimesed said aru, mida nad ühe endagi haavadega mehe õlgadele panid?

„Inimesed, kes on neid asju kogenud ega ole terve elu jooksul leidnud ainsatki punkti ja julgust seda kellegagi jagada, ei oma selle ühe leidmise hetkel ilmselt piisavat võimet hinnata, kas see vastu võtja on tegelikult valmis seda vastu võtma. Ja see ei ole minu poolt negatiivne hinnang kellelegi – vastupidi, ma saan nendest väga hästi aru,“ ütleb Kaing. „Selle taipamise-ga, et äkki nüüd on maailmas üks inimene, kellega ma saan oma lugu jagada, kes mind usub ja mõistab, kaasneb ka teatud sorti lootus ja eufooria. Ja see muutub nagu selleks enda päästmise missiooniks.“

„Ma tahtsin väga aidata kõiki ja rohkem, aga ma ei olnud ise konditsioonis, et aru saada, milline see minu lugu ja sellest leevenduse leidmine peaks välja nägema. Veel vähem seda, kuidas aidata teisi. Keerasin selle suhtluse tasapisi kinni, sest ma ei jaksanud ja see on täitsa aus,“ tunnistab ta.

Nende konkreetsete inimeste jaoks oli ühest ajalehelooast ühest võhivõõrast mehest saanud ainus aadress, kuhu oma elu kõige raskem asi viia. Teist, mida nad oleksid usaldanud, ei olnud.

Mälestused tulid tükkidena

Ka tema enda peas ei olnud miski lõppenud. „Vahepealsetel aastatel kippus neid tükke veel meenuma ja meenuma, suvalistel hetkedel. Mitte väga tihti või regulaarselt, aga kui tuli, siis ikka nii intensiivselt, et raputas või lõi jalad alt,“ kirjeldab ta. Mõnda aega püüdis ta teema peale üldse mitte mõelda ja suured tööprojektid hoidsid mõtet mujal.

Alles kaks ja pool aastat tagasi hakkas pilt kokku minema.

Indrek Kaing vägivallaennetuse tunnustusauhinna tseremoonial.
Foto: Arno Mikkor

„Hakkasid tulema mingisugused loogikad erinevate sündmuste vahel, mis ei olnud mulle kunagi varem arusaamist andnud. Miks ma olen mingisuguseid otsuseid teinud ühes või teises suunas või midagi tegemata jätnud, mis oleks olnud hea. Selgus hakkas tulema.“

Sellest sündis otsus, et kõigest peab ühel hetkel saama raamat. „Kirjutamise protsess on mulle endale väga abiks, et paremini ja sügavamalt aru saada, lisaks on see ka üks teraapia vorme,“ ütleb ta.

Abi on olemas, aga selleni jõudmine vajab usaldust

Mida rohkem selgust ta enda loo kohta sai, seda teravamalt tunnetas ta kõige põletavamalt kitsaskohta, mis ei puuduta ainult teda, ja jõudis ka selle sõnastamiseni: „Puudu ei ole mitte tingimata teatavatest programmidest, toetustest või tugiteenustest. Puudu võib olla sellest, mis aitaks abi vajaval inimesel tunda, et selle tugipunkti poole on turvaline pöörduda.“

Kui tunned, et midagi on valesti, siis proovi koguda endas jõudu, et usaldada, küsida ja lubada end aidata.

Aasta tagasi hakkas ta sellele lahendust mõtlema ja nii saigi juba kümme aastat Indrekuga vabatahtlike heategudena kaasas käinud filosoofiast selle aasta kevadel nimi ja juriidiline keha – MTÜ Headusering. „See, millele ma pühenduda tahan, on teatavate tööriistade ja lahenduste loomine, mis aitaksid luua turvatunnet ja usaldust ning jõuda päriselt vajaliku abini,“ selgitab ta. Projektid veab ta ise, teadusliku koostöö plaanib üles ehitada Eesti ja rahvusvaheliste ülikoolidega. Oma panuse annab ta sinna kogemusliku looga, ilma igasuguste pehmen-davate filtriteta.

MTÜ asutamisega võttis ta enda sõnul uue eesmärgi ja kohustuse vähemalt viieks aastaks, mis

tähendab tema jaoks täielikku pühendumist ning seetõttu oma muudest projektidest loobumist. Lapsena seksuaalselt väärkoheldud täiskasvanuna on tal pakkuda terve elukaare kogemus. „Me võime paberi peal jaotada asjad valdkonniti, et siin on sotsiaal ja siin on justiits, aga päeva lõpuks on inime-ne, kellest me räägime, ikkagi üks. Ma tahan neid pusletükke eraldi koos teadlastega läbi töötada ja toimetada, et lõpuks see pilt tagasi kokku panna. Kuna teema ulatus on väga lai ja üle valdkondade, siis ei saa ma sellega enam abikorras muude asjade kõrvalt tegeleda, sest sellisel juhul ei teki tulemusi.“

Küsimine on raskem kui andmine

Vaeva näeb ta suurema missiooni nimel: „Kuhu ma jõuda tahan, on kultuuriline nihe püsival moel.“ Täpsema sisu, esimese projekti ja kogu tiimi lubab Kaing avaldada enne aasta lõppu. „Ma ei saa täna ühtegi nime veel avalikustada, sest ma ei ole kokku leppinud avalikustamise reegleid. Neid inimesi on täna juba nii Eestis kui ka teistes riikides,“ ütleb ta.

Kui lahendused Eestis tööle hakkavad, peaks neid saama üle võtta ka mujal. „Kui kümne aasta pärast on neid mudeleid peale Eesti kasutusele võtnud veel viis või kuus riiki, siis viieteistkümne aasta pärast võib olla kakskümmend viis.“

Kõige raskem koht ei ole aga seal, kus ta seda ise ootas. „Kõlab võib-olla jaburalt ja banaalselt, aga kõige keerulisem punkt ei ole mitte ideed, inimesed ega suletud ukсед, vaid kõige pragmaatilisem lihtne asi nimega käibevahend.“ Küsimine ei ole tema tugevaim külg. „Ma olen igasuguste taoliste asjade küsimise osas üsna habras ja see ei kuulu mu lemmiktegevuste hulka. Andmine on palju lihtsam.“ Seepärast ehitab ta algest peale mudelit, mis jõuaks võimalikult ruttu iseseisvaks ega jääks doonoritest sõltuma. Raha on vaja eelkõige selleks, et kaasata inimesi, keda ta enda kõrvale vajab. „Ma üksi ei suuda sellest kõigest läbi rallida, mul on vaja enda

kõrvale inimesi, aga need inimesed vajavad ka leiba.“

Hoiab ennast, et jaksata teiste nimel võidelda

Kust ta ise selle kõige jaoks jõu võtab? „Reaalne seis on see, et selle intervjuu toimumise ajal (septembrikuu eelviimasel nädalal – toim.) olen oma tänase tööandja juures suisa haiguslehel. Ja osalen ka traumateraapias. See on väga kosutav ja vajalik protsess, sest ilma neid asju läbi töötamata võib kogu su sisemaailm minna täiesti puruks,“ ütleb Kaing. Meenumised tulevad ikka ja ta on õppinud, et üksi neid läbi töötada ei tasu. „Kui sul ei ole oskuslikku abi, siis võib minna väga-väga valesti.“

Sedasama soovib ta ka teistele. „Kui tunned, et midagi on valesti, siis proovi koguda endas jõudu, et usaldada, küsida ja lubada end aidata.“

Keegi märkas ja jäi ise varju

Üht asja ei tea Indrek Kaing siiani – nimelt seda, kes ta tunnustuse jaoks esitas. Esitaja soovis jääda anonüümseks. „Tore üllatus, aga mine tea, võib-olla tulevik kunagi avab seda.“ Luba tunnustust vastu võtta küsiti temalt siiski ette ja just see pisi asi läks talle hinge. „Ega headust ei saa inimestele peale suruda.“

Mida see tunnustus temaga lõpuks tegi, sai talle endale selgeks alles hiljem. „Sain aru, et järelikult kõik see, mida ma siiaani teinud olen, ei ole olnud tühi aur, vaid seal ikkagi ongi väärtus. Ja see muutis tunnustuse minu jaoks selliseks sisemiseks kiituseks, mis annab mulle energiat Headuseringi eesmärgidega edasi panna.“

Nii see ring pöörlemas ongi. Keegi tegi ühe vaikse heateo ega öelnud oma nime ja sellest sai kütus tööle, mis peaks ühel päeval aitama inimesi, keda Kaing ise kunagi ei kohtagi. Kes tahab sellele ringile omalt poolt hoogu anda, leiab Headuseringi üles aadressil headusering.ee.

Viimsis on tasuta vaimse tervise abi olemas. Rohkem infot leiab kodulehelt viimsi.ee/vaimne-tervis.

Viimsi sotsiaal- ja tervishoiu- valdkonna konverents rõhutas enesehoiu tähtsust

KONVERENTS Oktoobri alguses toimus Viimsi Artiumis teist korda Viimsi sotsiaal- ja tervishoiu- valdkonna konverents, mille tänavuseks teemaks oli „Enesehoold on ellujäämise võti“. Konverentsil osales sadakond inimest.

Lauren Sirp
rahvatervise spetsialist

Enesehoid ei olnud konverentsil käsitletud pelgalt isikliku heaolu küsimusena, vaid olulise eeldusena teiste inimeste toetamisel ja kvaliteetse töö tegemisel.

„Täna oleme siin, et õppida, omavahel suhelda, jagada rõõme ja muresid. Spetsialistidelt saadud nipid ja tööriistad võiksid saada meie igapäeva osaks, et end toetada ja väestada,“ sõnas abivalvanem Annika Vaikla oma tervituses.

Põlvkondadevaheline suhtlus aitab üksteist paremini mõista
Kati Tikenberg käsitles oma ettekandes „Kuidas oskuslikult suhelda erinevate põlvkondade esindajatega?“ eri põlvkondade suhtlemisharjumusi ja väärtusi ning selgitas, miks nende erinevuste mõistmine on hea koostöö alus. Ettekandes vaadeldi, millised tegurid on eri põlvkondi kujundanud ning kuidas need võivad mõjutada inimeste ootusi, hoiakuid ja käitumist. Eri põlvkondade kogemuste ja vaatenurkadega arvestamine aitab vähendada arusaamatusi ning luua üksteist mõistvama ja toetavama keskkonna.

Enesehoid algab meelte märkamisest

Meeltepõhise lõuna jooksul said osalejad ise endale kokku panna salati, pöörates tähelepanu selle värvidele ja põhimaitsetele. Enne söömist toimus

Andero Teras ettekande keskmes olid läbipõlemise kujunemine, stressiga toimetulek ning võimalused enda energia ja töövõime hoidmiseks. Foto: Tiit Mötus

Kristel Kipsi ja Eva-Liisa Kaaristo juhendamisel meelteharjutus, mille käigus juhiti tähelepanu toidu välimusele, lõhnale, tekstuurile, helile ja maitsetele. Osalejad said kogeda, et söömine hõlmab enam kui vaid maitsemist ning selles osalevad kõik meeled.

Läbipõlemise ennetamine nõuab teadlikke valikuid

Andero Teras ettekande „Kuidas süstemaatiliselt ennetada läbipõlemist ja ehitada üles heaolu ning töövõimet?“ keskmes olid läbipõlemise kujunemine, stressiga toimetulek ning võimalused enda energia ja töövõime hoidmiseks. Ettekande kokkuvõttes juhiti tähelepanu sellele, et läbipõlemine ei teki üleöö, vaid võib kujuneda pikaajalise ülekoormuse ja ebapiisava taastumise tagajärjel. Oluline on märgata varakult väsimuse ja stressi märke ning mitte oodata, kuni igapäevaste kohustustega toimetulek muutub keeruliseks.

Läbipõlemise ennetamisel tuleb tähele panna oma enesetunnet ja

taastumisvajadust. Pidev väsimus, kurnatus ning raskused igapäevaste ülesannetega toimetulekul võivad anda märku sellest, et senine töö- ja puhkerežiim vajab muutmist. Seetõttu on oluline hinnata oma koormust, pöörata tähelepanu puhkusele ning leida võimalusi pingete maandamiseks.

Suur tänu esinejatele ning konverentsil osalejatele.

Vali aasta sotsiaalvaldkonna tegu

Tunnustuse aasta sotsiaalvaldkonna tegu eesmärgiks on märgata isikut, meeskonda või organisatsiooni ettevõtmise või tegevuse (ka vabatahtliku tegevuse) eest, millega on märkimisväärselt panustatud sotsiaalvaldkonna arendamisse Viimsi vallas. Kandidaate saab esitada kuni 31. oktoobrini kodulehel viimsi.ee/tunnustamine.

Aktiivne ja turvaline elu 55+ – koos õppides, liikudes ja suheldes

27. septembril ja 3. oktoobril toimusid Haabneeme päevakeskuses HAVA projekti „Aktiivne ja turvaline elu 55+ kogukonnas“ raames kaks sisukat ja meeleolukat koolituspäeva, mis tõid kokku 31 osalejat Viimsi, Rae ja Jõelähtme vallast.

Osalejad LEGO-inseneeria töötoas. Fotod: erakogu

Koolituspäevade jooksul räägiti, kuidas kriisi- ja ohuolukordades tegutseda, kust leida usaldusväärset teavet ning kuidas enda ja lähedaste turvalisust tagada. Lisaks osaleti võimlemistundides ja põnevates LEGO-inseneeria töötubades, kus sai proovile panna oma loovuse, nutikuse ja koostööoskused. LEGO klotsidega ehitamine pakkus elevust ning andis võimaluse õppida ja avastada midagi uut.

Osalejate tagasiside kinnitas projekti vajalikkust: 94% tundis end pärast koolitust kriisiolukorras tegutsemiseks kindlamalt. 94% sai motivatsiooni rohkem liikuda ja aktiivne olla, 91% leidis, et koolitus aitas tugevdada kogukonnatunnet. Ja 100% oli valmis omandatud teadmisi teistega jagama!

Kõik vastajad, kellelt küsiti huvi tulevaste tegevuste vastu, soovisid osaleda ka edaspidi sarnastes ettevõtmistes. Osalejad kiitsid meeldivat õhkkonda, praktilisi teadmisi, võimlemist ja võimalust teistega suhelda. Mitmed avaldasid soovi, et selliseid kohtumisi korraldataks regulaarselt.

Kust leida usaldusväärset teavet kriisideks valmistumise kohta?

Projekti käigus tutvustati kasulikke infoallikaid, mida tasub teada:

- olevalmis.ee – praktilised nõuanded kriisideks valmistumiseks ja koduste varude planeerimiseks
- kriis.ee – ametlik kriisiinfo ja juhised erinevates ohuolukordades
- rescue.ee/et/elanikkonnakaitse – Päästeameti soovitusel elanikkonnakaitse, evakuatsiooni ja koduse kriisivalmiduse kohta
- riigikantselei.ee/riskid – ülevaade võimalikest riskidest ja ohtudest Eestis.

Hea soovitus on koostada oma pere kriisiplaan, varuda koju esma- vajalikud vahendid ning arutada lähedastega läbi, kuidas ootamatus olukorras tegutseda.

Projekti korraldas Watergratt Piritä MTÜ koostöös Happy Classes huvikooliga. Täname HAVA külalislahkuse eest ning kõiki osalejaid ja koostööpartnereid, kes aitasid ettevõtmise õnnestumisele kaasa. Projekt kinnitas, kui oluline on luua kogukonnas võimalusi ühiseks õppimiseks, liikumiseks ja suhtlemiseks.

Projekti „Aktiivne ja turvaline elu 55+ kogukonnas“ viib ellu Watergratt Piritä MTÜ koostöös Happy Classes koolituskeskusega Euroopa Liidu ja Põhja-Harju Koostöökogu rahalisel toetusel. Projekti eesmärk oli suurendada kogukonnaliikmete teadlikkust kriisivalmidusest ja veeohutusest, innustada inimesi rohkem liikuma ning pakkuda võimalust suhelda ja luua uusi tutvusi.

Nadezda Kleptsova
projekti eestvedaja

MÄRKA JA TUNNUSTA!
viimsi.ee/tunnustamine

VIIMSI

KAUA SA SEDA ROMU IKKA HOIAD?
See ei lähe seistes paremaks.

HOOV PUHTAKS! MUGAVALT JA TASUTA

HELISTA: **KUUSAKOSKI** 13 660, **AutoIammutuste Liit** 578 77 233, **METRUNA** 1817

Kampaania kestab 19.10-08.11.2026
Loe lähemalt: kliimaministerium.ee/romusoidukid

Pole päris õige?

Jälgi, et e-kirja/SMS-i saatja või veebilehe aadress oleksid **korrektsed**. Kahtlasest lehest teavita cert@cert.ee, et saaksime selle eemaldada.

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET
Ole IT-vaatlik itvaatlik.ee

Logo ja nime kasutamine PPA loal

Näitus „Tsirkusprintsess“ kutsub vaatama

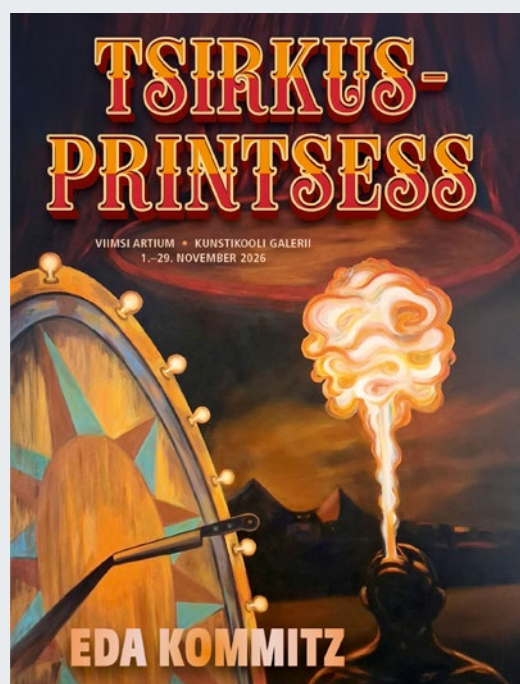
Viimsi Artiumi kunstikooli galeriis avab 1. novembril oma näituse kunstnik ja 30 aastat Viimsi kunstikoolis õpetajana töötanud Eda Kommitz, kellel on see juba kolmas näitus selles galeriis. „Küllap on see seetõttu, et mulle lihtsalt meeldib maalida,“ sõnas Eda.

Näitus „Tsirkusprintsess“ jääb avatuks 29. novembrini. Kohtumine kunstnikuga toimub 25. novembril kell 18.

Tema varasemate näitustega *exhibition* „Estonian series“ 2023 ja *exhibition* „Mickey Rourke: MICKEY, ALFA, MAN“ 2024 saab tutvuda veebilehel youtube.com.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Vanus lisandub, kuid jõud ei pea kaduma!

ISESEISVUS Liikumine on tervise hoidmiseks oluline igas vanuses. Paljud meist käivad iga päev jalutamas ja tunnevad rõõmu värskes õhus liikumisest. Kuid kas teadsite, et ainult kõndimisest ei piisa, et säilitada lihasjõudu ja head füüsilist vormi ka vanemas eas?

Terje Vaino

tervisejuht

Vanuse kasvades väheneb järk-järgult meie lihasmass ja -jõud, eriti kui me oma lihaseid regulaarselt ei treeni. Tugevaid lihaseid vajame aga iga päev – et tõusta toolilt, kanda poekotte, käia trepist, hoida tasakaalu ja liikuda kindlal sammul.

Lihaskõuet vähenedes võivad igapäevased tegevused muutuda järjest raskemaks. Nõrgemad lihased võivad mõjutada ka tasakaalu ja suurendada kukkumisohtu. Seetõttu on oluline lisaks igapäevasele liikumisele pöörata tähelepanu ka lihaste tugevdamisele.

Maaailma Terviseorganisatsioon (WHO) soovib ka vanemaealistel treenida lihaseid vähemalt kahel päeval nädalas. Lihastreening ei ole ainult noorte või sportlaste jaoks. Vanemas eas aitab see säilitada liikumisvõimet, toetada liigeseid ja vähendada kukkumisohtu.

Pilates – teadlik ja jõukohane treening ka seenioritele!

Lihastreeninguga alustamiseks ei pea olema heas vormis. Treening aitabki vormi parandada!

Pilates Pluss kutsab seeniooreid trenni. Foto: erakogu

Oluline on valida oma võimetele vastavad harjutused ja suurendada koormust järk-järgult.

Pilates sobib hästi ka seenioritele, sest harjutusi tehakse rahulikus tempos, keskendudes liigutuste täpsusele, hingamisele ja kehatunnetusele. Treening aitab tugevdada kogu keha lihaskonda (sh süvalihaseid), parandada rühti, arendada tasakaalu ja säilitada liigeste liikuvust. Parem tasakaal ja kehakontroll annavad igapäevastes tegevustes rohkem kindlustunnet ning aitavad liikuda julgemalt ja turvalisemalt.

Järjepidevus on oluline!

Muutused ei sünni siiski ühe treeninguga. Tulemusi toob järjepidevus! Iga väike edusamm on oluline – näiteks kui toolilt tõusmine muutub kergemaks, kõndimine kindlamaks või trepist käimine nõuab vähem pingutust. Oma arengu märkamine annab omakorda motivatsiooni treeningutega jätkata.

Iga jõukohane harjutus on samm selle poole, et saaksime ka aastate pärast iseseisvalt oma igapäevaste toimetustega hakkama ning tunneksime liikumisest rõõmu.

Pilates Pluss ootab seeniooreid kolmapäevahommikuti Viimsi huvikeskusesse trennima!

Juba 14 aastat on Viimsi huvikeskuses kolmapäevahommikuti toimunud spetsiaalselt seenioritele mõeldud Pilates Plussi tervisetreeningud. Treeningud ühendavad klassikalise pilatese, füsioteraapia- ja fitnessiharjutused. Treeningud on jõukohased ja sobivad ka neile, kes pole varem pilatesega tegelenud. Esimene proovitreening on tasuta!

■ Rohkem infot ja registreerumine: pilatespluss.ee.

Viimsi Hava

Dementsuse Kompetentsikeskus

DEMENTSUSEGA INIMESTE LÄHEDASTE TUGIGRUPP

toimub 3. novembril kell 17 Viimsi Hava Haabneeme päevakeskuses (Kesk tee 1, II korrus).

Kui vajate nõu, toetust, uusi ideid, siis olete oodatud tugigrupis osalema. Kohapeal jagame infomaterjale. Tugigruppi juhivad Reet Aljas, Kätty Bergštein ja Hanna-Stina Heinmets.

Info: tel 5648 0649 või reet.aljas@viimsihava.ee. Üritus on osalejatele tasuta.

Viimsi Hambakliinik

Kas hingeõhk pole just roosiline?

Tule suutervise kontrolli!

☎ 60 999 10

www.viimsihambakliinik.ee

Oleme Tervisekassa partner täiskasvanute ja laste hambaravi ning proteesiravi osas. Viimsi Hambakliinik asub Viimsi Äritares, Paadi tee 3-212, Haabneemes. Tegevusloa nr. LO4228

VÄÄRTUS EKSPERT

Hindame ja ostame väärisesemeid.

KULD JA HÖBE • EHTED • KELLAD • MÜNDID • KUNST • KINNISVARA
Ostame ka katkiseid kuldehteid.

TASUTA
HINDAMINE
Diskreetne teenindus

Jõe 2a, Tallinn

5825 0366

vaartusekspert.ee

VÄÄRISESEMETE BUTIIK

Viimsi ettevõtluspäev tõi kokku üle 300 ettevõtja

KOKKUVÕTE Kuidas jõuda uute klientideni? Milliseid võimalusi pakuvad tänapäevased digilahendused? Kuidas teha ettevõtte kasvatamiseks targemaid otsuseid? Nende ja paljude teiste küsimuste üle mõeldi 7. oktoobril Viimsi Artiumis toimunud viiendal Viimsi ettevõtluspäeval, mis tõi kokku üle 300 ettevõtja ja valdkonna asjatundja.

Elisa Maria Kupper
kommunikatsiooni-
spetsialist

Viimsi ettevõtluspäev on aastatega kasvanud sündmuseks, mis toob kokku ettevõtjad ja eksperdid, et jagada kogemusi ning vaadata üheskoos ettevõtluse tulevikku. Tänavune programm keskendus teemadele, mis mõjutavad ettevõtlust iga päev: kuidas müüa rohkem, olla nähtavam,

leida rahastusvõimalusi ning kohaneda kiiresti muutuva tehnoloogiamaailmaga.

Päeva alguses said ettevõtjad oma küsimustega pöörduda Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse (HEAK) nõustajate poole. Priit Kuuskme, Katrin Tammepõld, Laura Jõers ja Eduard Laur aitasid ettevõtjatel vaadata oma tegevust värske pilguga ning leida võimalusi ettevõtte arendamiseks. Nõu sai küsida kõige kohta alates nii ettevõtte alustamise, ärimudeli, turunduse kui ka igapäevaste protsesside kohta.

Mihkel Nestor ja Peeter Koppel.

Foto: Timo Mürsepp

Vali aasta ettevõtlustegu

Tunnustuse aasta ettevõtlustegu eesmärgiks on märgata isikut, meeskonda või organisatsiooni ettevõtmise või tegevuse (ka vaba-tahtliku tegevuse) eest, millega on märkimisväärselt panustatud ettevõtlusvaldkonna arendamisse Viimsi vallas. Kandidaate saab esitada kuni 31. oktoobrini kodulehel viimsi.ee/tunnustamine.

Seminarides vaadati ettevõtlust praktilise nurga alt. Andreas Hõlpuse seminar „Kuidas müüa digiturundusega rohkem?“ keskendus sellele, kuidas muuta digikanalid ettevõtte jaoks päriselt tulemust toovaks. Argo Suurkask rääkis

ettevõtete rahastusvõimalustest ja sellest, milliseid lahendusi saavad ettevõtjad kasutada oma kasvu toetamiseks. Tiina Tohver keskendus müügile ning sellele, kuidas jõuda uute klientideni läbi parema kliendisuhetuse.

Päeva teises pooles said osalejad valida seminaride vahel, kus Timo Porval jagas mõtteid tulemuslikest veebilehtedest, Urmet Seepert rääkis eksporditurunduse võimalustest ning Evelin Org tutvustas publikule kõike seda, kuidas muuta ettevõtte digikeskkonnas paremini nähtavaks.

Pärastlõunal liikus ettevõtluspäeva fookus Viimsi Artiumi suurele lavale. Päeva avas vallavanem Siiri Visnapuu, kes tervitas ettevõtjaid ja rõhutas kohaliku ettevõtluse tähtsust Viimsi arengus.

Majanduse hetkeseisu ja tulevikku vaatasid Mihkel Nestor ja Peeter Koppel debatis „Pullid vs. karud“, kus läbi humoorika analüüsi said kokku kaks erinevat vaadet majandusele ja ettevõtjate ees seisvatele võimalustele. Seejärel toimus vestlusring „Kuidas läheb, Viimsi ettevõtja?“, mida juhtis Siiri Visnapuu ning kus Viimsi ettevõtluskogemusi jagasid kohalikud ettevõtjad Jaanika Alekõrs, Erki Kukk ja Madis Tammistu.

Ettevõtluspäeva lõpetasid legendaarsed Taavi Kotka ja Henrik Roonemaa *podcast*’iga „Ettemõte“. Viimsi ettevõtjate ees salvestatud saates keskenduti tehnoloogia arengule, AI-le, digiinnovatsiooni- le, idufirmade maailmale ja sellele, kuidas tulevikutrendid ettevõtlust kujundavad.

Kas oled juba liitunud Viimsi ettevõtjate digiplatvormiga? Vaata rohkem siit: ettevotted.viimsi.ee.

4000 põhjust, miks hooned peavad toimima

VIIMSI koolides, lasteaedades, trennides ja huviringides käib igapäevaselt ligikaudu 4000 last, mistõttu mõjutab nende asutuste kinnisvara seisukord otseselt tuhandeid Viimsi peresid.

Jüri Kulbin
Viimsi Halduse
kinnisvaravaldkonna
juht

Hoone ei ole valmis siis, kui ehitaja annab võtmed üle. Tegelikult algab siis hoone kõige pikem ja kallim elu-etapp ehk aastakümnete pikkune kasutamine. See toob endaga kaasa hooldamise, remontimised, uuendamised jm hoone kasutamisest ning vananemisest tingitud kulud.

Kui laps läheb hommikul kooli või lasteaeda, trenni või huviringi, mõtleme harva sellele, mis peab ühe hoone sees ja ümber iga päev toimima, et seal oleks turvaline ja mugav. Ruumid peavad olema soojad, õhk värske, valgustus töötama, muru niidetud, lumi lükatud, mängualad korrastatud ning kümned tehnosüsteemid peavad tegema märkamatu oma tööd.

Tark haldus ennetab tulekahjusid, mitte ei oota depoo väljakutset

Tänapäevane kinnisvarahaldus ei tähenda ootamist, kuni midagi kati läheb. Peame teadma hoone-te tegelikkust seisukorda, ennetama

võimalusel riske, planeerima hoolust ja remonti ning juhtima energiatarbimist ja tulevase investeerimise. Selle mõtte saab kokku võtta lihtsalt: kooli direktor peab juhtima kooli, mitte ventilatsioonüsteemi, lasteaia juht peab juhtima lasteaeda, mitte katuse remonti.

Hea kinnisvarahaldus on paradoksaalne ehk mida paremini me oma tööd teeme, seda vähem kasutaja seda märkab. Ta lihtsalt tunneb, et hoones on hea olla ja kõik toimib. Selle nähtamatu sujuvuse taga on aga igapäevaste hooldustegevuste, remonditööde ja ennetustegevuste planeerimine ja juhtimine.

Kolm osapoolt, üks eesmärk
Viimsi Haldus on Viimsi vallale kuuluv ettevõtte, mis ühendab kinnisvara haldamisel vallavalitsuse ning hoonete igapäevaste kasutajate (koolide, lasteaedade ja teiste valla asutuste) vajadused. Samuti on meie ülesanne hinnata hoone-te seisukorda ja riske, korraldada igapäevast hoolust ja remonditöid ning teha ettepanekuid vajalikeks suuremateks remontideks ja investeeringuteks. Suuremate tööde maht ja järjekord sõltuvad nende prioriteetsusest ning valla eelarvelistest võimalustest. Nii sünnib

Viimsi Halduse brändinguga tööautod on Viimsis nähtavad, kui töömehed nendega ringi sõidavad.

valla kinnisvara haldamine ja arendamine vallavalitsuse, valla asutuste ning Viimsi Halduse koostöös.

Rege rauta suvel ehk meie kõige intensiivsem aastaaeg

Koolides on suuremate tööde tegemiseks maksimaalselt kaks ja pool kuud, lasteaedades sageli vaid üks kuu. Selle lühikese ajaga tuleb remontida ruume, uuendada tehnosüsteeme ja õuealasid ning teha kõik võimalik selleks, et koolid-lasteaiad oleksid uue õppeaasta alguseks valmis.

Tänavu viisime koolides, lasteaedades, spordirajatistes ja teistel objektidel ellu üle 30 erineva suurema remonditöö alates mänguväljakute uuendamisest kuni ruumide renoveerimise, ventilatsioonüsteemide vahetamise ja katuse remontimiseni.

Viimsi koolimaja on hea näide järjepideva halduse olulisusest. Hoone on juba 20 aastat vana ja mõjub endiselt kaasaegse ja moodsana, aga tehnosüsteemidel ja materjalidel on oma eluiga ning hoone kvaliteedi hoidmine nõuab järjepidevaid investeeringuid.

Näiteks Randvere koolis muutis köögi- ja serverimisala ümberehitus õpilaste toitlustamise kiiremaks ning mugavamaks. Püüsi koolis keskendusime sellele, mida silmaga ei näe, kuid mida igaüks tunneb – õhu kvaliteedile ja sisekliimale. Uuendatud ventilatsioon parandab klassiruumide õhukvaliteeti ning uus jahutussüsteem aitab vältida päikesepoolsete klasside ülekuumenemist. Tulemuseks on parem õpikeskkond nii õpilastele kui õpetajatele. Pargi lasteaias uuendasime samuti ventilatsiooni ning mitmes lasteaias ja koolis said värskeima ilme ruumid, õuealad ja mänguväljakud jm. Septembriks olid suvised tööd tehtud ning uus õppeaasta sai alata uuendatud ja mugavamates tingimustes.

Uudiseid on ka spordisõpradele. Viimsi staadioni jalgpalliväljak sai uue kunstmurukatte. Koos Viimsi jalgpalli- ja kergejõustikuhalliga tähendab see, et kvaliteetsel kunstmurul saab Viimsis nüüd trennida nii sees kui väljas, nii suvel kui talvel.

Kui eelmisel aastal olid suurte arenduste hulgas Viimsi jalgpalli- ja kergejõustikuhall ning Haabneeme kooli juurdeehitus, siis

tänavu on üheks oluliseks projektiks Rohuneeme tee erihoolekandehoone rekonstrueerimine. 2027. aasta veebruaris valmiv keskus loob Viimsi erivajadustega lastele, noortele ja täiskasvanutele paremad võimalused saada vajalikke teenuseid koduvallas.

Täna targemalt kui eile, homme targemalt kui täna

Üks meie prioriteetidest ning ka üha olulisem kinnisvarahalduses on energia- ja kulutõhusus. Hästi juhitud tehnosüsteemid tähendavad väiksemat energiakulu, paremat sisekliimat, kasutajamugavust, seadmete pikemat eluiga ja targemalt kasutatud avalikku raha.

Meie ühiseks eesmärgiks on, et Viimsi laps saaks õppida heas koolis ja lasteaias, sportlane trennida kvaliteetses keskkonnas ning valla hooned ja rajatised teeniks viimsilasi hästi nii täna kui ka aastakümnete pärast.

Kõik see sünnib koostöös. Täname koolide, lasteaedade ja teiste asutuste juhte ning töötajaid, Viimsi vallavalitsust, koostööpartnereid, kellega koos saame kõik need tööd tehtud, ning soovime edukat koostöö jätku.

Viimsi staadioni kunstmuru vahetus rõõmustas kohalikke jalgpallureid. Fotod: Viimsi Haldus

Viimsi valla lähiaja sündmuste kalender

KONTSERT

31. oktoobril kell 19 Viimsi Artiumis Rahvus-teatri Vanemuine sümfooniaorkestri hingedepäeva kontsert 2026 – tasuline
8. novembril kell 12 Viimsi Artiumis laste trummihommik Reigo Ahvenaga – tasuline

ETENDUS

23. oktoobril kell 19 Viimsi huvikeskuses muusikal „Charlie ja šokolaadivabrik“ – tasuline
23. oktoobril kell 19 Viimsi Artiumis Piip ja Tuut püstijalakomöödias „Loomad“ – tasuline
24. oktoobril kell 18 Viimsi huvikeskuses muusikal „Charlie ja šokolaadivabrik“ – tasuline
24. oktoobril kell 19 Viimsi Artiumis projektiteater Fiasko: „Maailma parim halb ema“ – tasuline
25. oktoobril kell 16 Viimsi huvikeskuses komöödiateatri etendus „Duetid“ – tasuline
31. oktoobril kell 19 Viimsi huvikeskuses Märt Avandi *stand-up* „45“ – tasuline
4., 5., 20. ja 21. novembril kell 19 Viimsi

Artiumis „Oscar ja Roosamamma. Kirjad Jumalale“ – tasuline

KINO

23. oktoobril kell 14.20 Viimsi kinos seeniorite kinohommik „Mõistus ja tunded“ – tasuline

VARIA

27. oktoobril kell 11 Viimsi raamatukogus beebiklubi: külas Katrin Saage – tasuta, eelregistreerimisega
27. oktoobril kell 18 Viimsi raamatukogus mõtisklusõhtu hingedest – tasuta
28. oktoobril kell 18 Viimsi raamatukogus „Maailm meie ümber“: välispoliitikat analüüsib Jonatan Vseviov – tasuta
30. oktoobril kell 22 Viimsi Artiumis Viimsi Vibe: Halloween – tasuline
31. oktoobril kell 13 Rannarahva muuseumis pärimusmuusika jämmiklubi – tasuta
31. oktoobrini saab kodulehel viimsi.ee/tunnustamine tunnustada Viimsi inimesi ja organisatsioone.

7. novembril kell 13 Viimsi raamatukogus laupäevane meisterdamine – tasuta
8. novembril kell 11 Eesti sõjamuuseumis isadepäeva heategevuslik pannkoogihommik reservväelaste toetuseks – tasuta
8. novembril kell 12 Viimsi keskuses Viimsi Rotary isadepäev 2026 – tasuta
Septembrist maini teisipäeviti kell 19 kaks korda kuus Viimsi Black Rose pubis mälumäng „Kelle pea on prügikast?“ – tasuline
30. novembrini Viimsi jäätmejaamas (Vana-pere põik 2, Püüsi) aia- ja haljastusjäätmete kampaania – tasuta

EAKATELE

26. oktoobril kell 15 Viimsi raamatukogus töö-tuba „Tule ja avasta tehisaruu“ – tasuta
29. oktoobril kell 15 Randvere päevakeskuses muusikalugu – tasuta
10. novembril kell 17 Haabneeme päevakeskuses meestepäeva mardipäev – tasuta
E ja N kell 10 Haabneeme päevakeskuses Viimsi Bridžiklubi kutsub liituma uusi ja vanu huvilisi.

NÄITUS

Kuni 1. novembrini Viimsi keskuses Eesti korvpalli kuulsuste halli rändnäitus
1.–29. novembril Viimsi Artiumi kunstikooli galeriis näitus „Tsirkusprintsess“, kunstnik Eda Kommitz. Kohtumine kunstnikuga 25. novembril kell 18 – tasuta
2027. aasta juulini Viimsi vabaõhumuuseumis näitus „Rannakülade laulikud“
2026. aasta lõpuni Rannarahva muuseumis Joanna Concejo näitus „M nagu meri“ – tasuta

JUMALATEENISTUS

Pühapäeviti kell 11 Viimsi Püha Jaakobi kirikus jumalateenistus armulauaga
Iga kuu esimesel pühapäeval kell 13 Rohu-neeme kabelis jumalateenistus armulauaga
Pühapäeviti kell 12 Viimsi vabakoguduse kirikus jumalateenistus
Pühapäeviti kell 14.30 Randvere kirikus jumalateenistus

Sügisese kultuurielamused Viimsi Artiumis

SÜNDMUSED Kui päevad muutuvad lühemaks ja õhtud pimedamaks, toob kultuur argipäeva valgust ja soojust. Oktoobri lõpus ja novembris ootavad Viimsi Artiumis kuulajaid ja vaatajaid klassikaline muusika ja hoogsad kontserdid, südamligid ja humoorikad teatrietendused ning põnevad sündmused lastele ja noortele.

Gerli Nõmm

Viimsi Artiumi turundus- ja kommunikatsioonijuht

MUUSIKA

■ **Viimsi Vibe: Halloween 30. oktoobril kell 22 Viimsi Artiumi fuajees.** Üheks õhtuks muutub Viimsi Artium *halloween'i* peopäigaks, kus meeleolu loovad kõhedust tekitavad dekoratsioonid ja valguslahendused ning elektrooniline tantsumuusika.

Peo peaesineja on rahvusvaheliselt tuntud Eesti DJ ja muusika-produtsent Syn Cole, keda Eestis kohtab laval harva. Lisaks astuvad üles Amsterdamis tegutsev Karins-matic ning viimsilane Kert Klaus.

■ **Vanemuise sümfooniaorkester esitab Brahmsi „Saksa reekviemi“** 31. oktoobril kell 19 Viimsi Artiumi suures saalis. Johannes Brahmsi „Saksa reekviemi“ *op. 45* on koorile ja orkestrile loodud suurteos, mis pakub lohutust nii usklikule kui ka ilmalikule kuulajale. Erinevalt traditsioonilistest ladinakeelsetest reekviemidest valis Brahms oma teose aluseks saksa-keelsed piiblitekstd, mille

keskmes on lootus ja inimlik kaastunne.

Teose toovad kuulajateni Rahvusteatri Vanemuine sümfoonia-orkester ja ooperikoor ning Tartu ülikooli kammerkoor dirigent Risto Joosti juhatusel. Solistidena astuvad üles rahvuskooper Estonia lauljad Kadri Raalik ja Raiko Raalik.

■ **Romantiline küünlavalguskontsert „Bridgerton“** 11. novembril kell 19 Viimsi Artiumi suures saalis. Populaarse telesarja „Bridgerton“ muusikast inspireeritud küünlavalguskontsert viib kuulajad 19. sajandi Briti kõrgseltkonnaga elegantse maailma. Kammerlikud seaded klaveri ja keelpillikvinteti esituses ning mahe küünlavalgus loovad kontserdi nautimiseks romantilise atmosfääri.

■ **Puuluup ja VHK keelpilliorkes-ter ühendavad jõud** 27. novembril kell 19 Viimsi Artiumi suures saalis. Harukordsel ühiskontserdil kohtuvad Puuluubi hiiu kandle ja elektroonika VHK keelpilliorkestri kõla-ga. Ramo Teder ja Marko Veisson toovad lavale omanäolise muusika-maailma, millega liituvad noored keelpillimängijad dirigent Rasmus Puuri juhatusel. Puuluubi muusika

Puuluup ja VHK keelpilliorkes-ter. Foto: erakogu

esitab noortele orkestrantidele põneva väljakutse ning pakub kuulajatele võimalust kogeda ansambli loomingu uues võtmes.

LASTELE

■ **Reigo Ahven kutsub lapsi ja vanemaid trummi mängima** 8. novembril kell 12 Viimsi Artiumi kam-mersaalis. Tuntud trummar Reigo Ahven võtab Viimsisse kaasa 100 trummi ja kutsub lapsi avastama rütmide ja löökpillide põnevat maailma. Üheskoos katsetatakse erinevaid rütme ning rännatakse muusika ja lugude kaudu maailma eri paigusse. Tule avasta koosmusitsee-rimise rõõm trummirütmide saatel!
 ■ **Teatribussi lastelavastus „Mia saladus“ aitab hirmudest üle saada** 20. novembril kell 11 Viimsi Artiumi *black box'i*. Teatribussi südamligid lastelavastus „Mia saladus“ räägib hirmudest, sõprusest ja julgusest oma muredest rääkida.

Loo peategelane on väike tüdruk Mia, kes kardab õhtuti magama jääda. Pimedas tunduvad tuttavad asjad hoopis teistsugused – aknast langevad kummalsed varjud, mänguasjad näivad võõrad ja kusagilt kostab salapärasest krabina. Õnneks leidub Mia ümber sõpru, kes aitavad tal oma hirmudest jagu saada.

Marko Mäesaare lavastus jul-

gustab lapsi oma tunnetest rääki-ma ja vajadusel abi küsima. Eriliseks teeb lavastuse see, et ka väikesed vaatajad saavad loo kulgemises aktiivselt kaasa lüüa.

TEATER

■ **Miksteatri külalisetendus „Oscar ja Roosamamma. Kirjad Jumalale“** 4., 5., 20. ja 21. novembril kell 19 Viimsi Artiumi *black box'i*.

Miksteatri lavastus põhineb prantsuse kirjaniku Eric-Emmanuel Schmitti teosel ning räägib sõpru-sest, armastusest ja oskusest väärtustada iga elatud päeva.

Loo keskmes on kümneaasta-ne raskelt haige Oscar, kes veedab aasta viimased päevad haiglas. Tema suurimaks usaldusisikuks saab Roosamamma, kelle soovitusel hakkab poiss kirjutama Jumalale kirju ning kujutlema iga järgnevat päeva kümne aastana oma elust. Nii mahub kaheteistkümnesse päeva terve elu jagu avastusi, rõõme ja olulisi taipamisi. Lavastus on mõeldud noortele ja täiskasvanutele.

Kaido Ranniku lavastuses astuvad üles Rauno Kaibiainen ja Terje Pennie.

■ **Ott Sepp, Jan Uuspõld ja Elina Reinold kriminaalkomöödias „Stockmann Yard“** 10. novembril kell 19 Viimsi Artiumi *black box'i*.

Vana Baskini teatri kriminaal-komöödia „Stockmann Yard – Kaubamaja kurikaelad“ viib vaatajad tuntud kaubamaja värvikatesse telgitagustesse. Kaupa kaob salapärasel kombel, turvaosakond ei suuda vargaid tabada ning Soomest saabus range revident püüab korda majja lüüa.

Soomel menukil põhineva hoogsa komöödia autor ja lavastaja on Antto Terras, kes töötas 18 aastat Helsingi Stockmannis kaupluse-detektiivina.

■ **TEMUFI teatri külalisetendus „Mr. Greeni külaline“** 13. novembril kell 19 Viimsi Artiumi *black box'i*. Südamligid humoorikas lavastus „Mr. Greeni külaline“ toob kokku kaks väga erinevat inimest – kiire elutempoga noormehe Rossi ja üksildase vanahärra Greeni. Ootamatust kohtumisest kasvab välja lugu põlvkondade erinevustest, eelarvamus-test, sõprusest ja andestamisest.

Jeff Baroni näidendi on lavastanud Erki Aule ning laval astuvad üles Raivo Rüütel ja Silver Kaljula. Huumorit ja liigutavaid hetki ühendav lavastus tuletab meelde, kui oluline on oskus teist inimest kuulata ja mõista.

■ **Rakvere teatri komöödia „Kiivipäev“** 23. novembril kell 19 Viimsi Artiumi *black box'i*. Rakvere teatri südamligid prantsuse komöödia „Kiivipäev“ keskmes on üksildane ja pedantne audiitor Barnabé Leroux. Tema täpselt paika pandud elukorraldus lööb kõikuma, kui ühel päeval kaob külmkapist salapärasel kombel kiivijogurt.

Pealtnäha tühine juhtum kiivitab ootamatute sündmuste ahela, mis aitab mehel taas avastada elu ja inimsuhete väärtust.

Peeter Raudsepa lavastuses astuvad üles Ülle Lichtfeldt, Märten Mats, Eduard Salmistu ja Marion Tammet.

■ Tutvu kogu Viimsi Artiumi programmiga kodulehel viimsiartium.ee.

Kes võiks saada aasta kultuuripreemia?

Viimsi valla kultuuri aastapreemia eesmärk on tunnustada ja innustada Viimsiga seotud isikuid või organisatsioone, kes on aasta jooksul kultuuri valdkonnas silma paistnud ning kes on panustanud oluliste sündmuste arengusse või saavutanud oma tegevuses kõrge taseme. Aasta kultuuripreemiatele võib esitada nominente kategooriates aasta tegija, noor tegija (nt muusik, näitleja, tantsija, kunstnik, filmitegija, kirjanik jne), kultuurikollektiiv, aasta juhendaja, ürituste korraldaja ja kultuuritegu. Kandidaate saab esitada kuni 31. oktoobrini kodulehel viimsi.ee/tunnustamine.

Are Kudeviita Maakri kvartalis. Foto: Jane-Mai Pukk

Muusik ja ettevõtja ühes – see on Are Kudeviita

TULETORNIKONTSERT Are Kudeviita on nimi, kellele võib omistada mitmeid rolle. Kes teab Aret klassivenna või mängukaaslasena, kellel on ta naaber, kes seostab meest ALPAKaga. Ent nii mõnigi tunneb Aret kui muusikut. Just sellest viimasest rollist me temaga vestlesimegi.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Korraldasite suve lõpus Lubja tuletorni juures meeleoluka kontserdi. Kuidas see idee tekkis?

Kontserdi idee on tegelikult küpsenud juba aastaid. Kindlasti aitas siin kaasa mingi sisemine tunnetus, kus ka kõrv kuulele helikõrgusi päris hästi.

Kuna mul on tänaseks omandatud ka majanduslik kõrgharidus ja tööalaselt päris pikaajaline kogemus üritustel osalemisel, siis kui sinna lisada sisemine soov elukestvalt õppida, paremaks saada ja uusi asju teha, jõudsingi kogu selle maatriksi tulemusena siimaale, kus tahan ise korraldada muusikalisi üritusi ja ka ise end laval vahel välja elada.

Sellest kõigest kasvaski 2026. aasta suvel välja Kõige Soojemad Meloodiad (KSM), mille alt soovime Viimsisse tuua esinema muusikuid, keda viimsilased loodetavasti kuulata ja näha tahavad.

Esimene kontsert ja minu avalik esinemine sealjuures sattus olema selle aasta augustikuus Inglismaal, Viimsi ülemise tuletorni juures ning ilmale vaatamata õnnestus kõik nii hästi, kui õnnestuda sai. Vihma sadas küll hommikust õhtuni. Olime valmistunud ka looduse vingerpusideks ja kõigil kuulajatel oli siiski katus pea kohal. Inimesed tulid peale kontserdi isiklikult tänama ja soovisid edu edaspidiseks.

Karulaugu Pesto toitlustajana oli lihtsalt imeline, Kärt Anton, Kadri Lepik ja Peter Pöder laval koos minuga suurepäraseid, helimees Veljo, elektrik, turvameeskond ja kõik teised osalejad said oma ülesannetega hästi hakkama, kumardus neile veel üks kord.

Kas sarnaseid kontserte on veel plaanis korraldada?

Mitmed kokkulepped on töös, aga täna ei tahaks veel neid avalikustada. Igal juhul proovime nüüd luua publikuga veidi pikemaajalist suhet, kus kuulajad

saavad Viimsis järgnevatel aastatel kuulata ka artiste, kes siia veel esinema ei olegi sattunud. Välikontsertidega tuleme publiku ette juba järgmisel suvel ja hetkel juba susisevad mõtted mitmete artistidega.

Kas ma saan õigesti aru, et teil on nüüd plaanis aktiivsemalt muusikamaailma tagasi pöörduda?

Olen kaheksa aastat klassikalist viiulit õppinud ja aastakümneid laulukoorides laulnud. Kui peale keskkooli oli vaja edasiõppimise osas mingi valik teha, siis valisin tookord põhiliselt just muusikale vastandudes majanduse eriala. Naljaga pooleks siis toona öeldi ju, et muusiku elukutse ei ole töö. Üheksakümnendate teises pooles oli kõige „tõsisem“ valik majandus, õigus-teadus või ka meditsiin, milledest mina siis valisin selle esimese. Tegin oma valiku selles mõttes teadlikult „ajutisena“, et kavatsesin viiuli ja muusika juurde millalgi tagasi tulla. Otsustasin ka pidevalt laulmisega endamisi edasi tegeleda.

Usun siiralt harjutamisse ja täna olen ka uuesti läinud eraõpetaja juurde viiulit harjutama ning kaalun ka jazz-viuli eriala omandamist. Kui majandus- ja muusikaharidus kokku panna, siis tundub kuidagi loogiline need kaks kontsertide korraldamisena ühendada.

Olete Viimsist pärit, kas nüüd ka päriselt siia tagasi pöördunud?

Olen tõesti juba eelmise sajandi 70-ndate lõpust elanud Viimsi poolsaarel ja siin üles kasvanud. Minu ema on olnud Viimsis õpetaja aastakümneid ja õpetanud inglise keele selgeks tuhandetele õpilastele.

Mina ise olen vahepeal küll töö asjus Kanadas, Prantsusmaal, Soomes ning aastaid ka Tallinna kesklinnas elanud, aga süda on alati Viimsis olnud. Minu pere ja lähedased on siin ja mitte vähetähtis ei ole ka meri ja metsad, mida siin poolsaarel nii palju on. Näiteks minu vanemate kodu ehituseks vajalik puit on pärit just siit poolsaarelt – käsisit talvel metsast välja veetud, saekaattris vajaliku kuju saanud ja siis isa ja onu käte abil majaks saanud. Seepärast olen ka ise täna oma väikese perega siin ülemise tuletorni lähedal oma kodu loonud.

Mis teile Viimsi juures meeldib, mida saaks veel paremini teha?

Mulle meeldib see avarus, mida saab kogeda poolsaare erinevatel kallastel.

Merel on minu kasvamises alati olnud suur osa ja siinsamas Haabneeme rannas olen ka ise ujuma õppinud. Meri rahustab, aga võib ka iseloomu näidata. Ja muidugi need minu inimesed, keda nii palju on siia jäänud või tulnud.

Paremini saame hoolitseda selle poolsaare looduse eest ja eelkõige hoolida meie inimestest ja tüksteist. Kõik ei ole ju halvasti, nagu vahest uudiseid või sotsiaalmeediat lugedes tundub. Tean omast käest, kui palju võimalusi on meie poolsaarel loodud liikumiseks ja olemiseks-elamiseks ning võin ka omast kogemusest mujal elanuna kinnitada, et siin ongi ikka nii paganama hea elada.

Väga meeldib, et me hoiame poolsaarel spordirajatisi lahti, et igaüks saaks tulla, liikuda ja nautida õues olemist.

Meil on ka Viimsi Artium, kus on kõik kõige paremad võimalused muusika esitlemiseks ja nautimiseks.

Kuidas ALPAKAI läheb?

ALPAKAI läheb hästi, oleme oma uue esinduspoega Nautica keskuses jõudnud esimese aastaringi ära teha ja nüüd soojendame oma kliente seal juba teist sügist järjest. Kui varasemalt oleme oma poode pidanud erinevates Tallinna keskustes ja ka aeg-ajalt Tartus, siis nüüd on selline kodune tunne olla ühes kindlas kohas, kus inimesed meie juurde end soojendama saavad tulla.

Meie loosungiks on „kõige soojemad emotsioonid“ ja endiselt proovime neid emotsioone inimesteni tuua kõige ilusamates värvides ja alati pehmemate puudustega.

ALPAKA tooted. Fotod: Jane Saks

Teeteod Viimsi raamatukogus

■ Esimest korda nägin nälkjaid Viimsi piirkonnas, kus olen elanud üle kümne aasta. Viimsi loodus on lummas – siin kohtuvad mets, meri ja loendamatu radadega park. Koeraga ringi jalutades õppisin lähedalt tundma kohalikke taimi, loomi ja putukaid. Kümne aasta jooksul on Viimsi aga tundmatusest muutunud: uusehitiste kerkimisega on teistsuguseks saanud ka ümbritsev loodus. Mõned puud ja taimed on kadunud, tehes ruumi hoopis uutele seentele, putukatele ja taimeliikidele. Ühel hetkel metsateel jalutades märkasin korraga suuri pruune nälkjaid. Enne olin kohanud vaid sipelgaid ja tiguseid.

Jälgides nälkjaid metsas mõnda aega, avastasin, et nende sujuvad liigutused viivad mind meditatiivsesse olekusse. Ma lihtsalt ei suutnud neilt pilku pöörata ja uurisin pikalt nende kehavormi igas detailis. Just siis tekkis mul idee proovida neid savist voolida.

Kuna need olendid tekitavad arusaadavatel põhjustel enamikus inimestes palju negatiivsust, otsustasin muuta nende värvi. Soovisin oma skulptuuridega edasi anda just neid positiivseid emotsioone, mida kogen looduses elusaid nälkjaid jälgides. Lõpuks jõudsin selleni, et hakkasin oma töödes kasutama keraamikakunstis kõige kallima materjale, nagu portselani, kulda ja hõbedat kui kõrgeima väärtuse ja tähtsuse sümbolit. Minu töödes on palju ironiat – näiteks meenutavad sinise dekoormustriga valged nälkjad oma stiililt 18. sajandi serviisi osa.

Läbi selle loomeprotsessi mõistan, et iga eluvorm kannab endas unikaalset väärtust, tuletades meelde, et universumis on kõigel oma aeg, koht ja vajadus.

Minu keraamikanäitus jääb avatuks Viimsi raamatukogus kuni 31. oktoobrini ning teetugisid saab endale ka osta. Pärast näituse lõppemist on nälkjad müügil Meistrite Hoovi keraamikakojast, Fe galeriist ja Phileas Foggi galeriist.

Jana Zgun
näituse kunstnik

Kaasava eelarve hääletuse tulemused on selgunud!

■ 9.–19. oktoobrini Osalen.ee keskkonnas toimunud hääletusel andsid Viimsi valla elanikud kokku 687 häält. Alevike kategoorias kogus enim hääli idee „Haabneeme: mängu- ja seiklusala Pihlaka ja Öuna tee haljasalale“ ning külade-saarte kategoorias idee „Rohuneeme spordiväljaku taastamine“.

Viimsi valla kaasavas-eelarvesse esitati tänavu kevadel 17 ideed. Pärast ideede täiendamist ja hindamist pääses lõppvooru kuus ettepanekut, kolm alevike ning kolm külade-saarte kategooriast. Hääletusel said osaleda kõik vähemalt 16-aastased Viimsi valla elanikud, kellel oli võimalik toetada kuni kolme ideed.

Alevike kategoorias saavutas esikoha idee „Haabneeme: mängu- ja seiklusala Pihlaka ja Öuna tee haljasalale“ 170 häälega. Teisele kohale jäi 153 häälega idee „Haabneeme ranna väljõusaal“ ja kolmandale kohale 124 häälega idee „Puidust lamamistoolid Haabneeme randa“.

Külade-saarte kategoorias saavutas esikoha idee „Rohuneeme spordiväljaku taastamine“ 176 häälega. Teisele kohale jäi 48 häälega idee „Naissaare avalik puhkeala“ ja kolmandale kohale 16 häälega idee „Naissaare lipuväljak“.

Vallavalitsus tänab kõiki ideede esitajaid ja hääletusel osalenuid.

Lisateave kaasava eelarve kohta on avaldatud valla veebilehel viimsi.ee/kaasaveelarve.

Elisa Maria Kupper
kommunikatsioonispetsialist

LU.MI on Viimsi kõige ilmapõlglikum spordiklubi

TALV ON TEEL Väljas on veel imeilus kuld kollane sügis, kuid peagi muutuvad ilmad kõledamaks ja öhtud pimedamaks. Viimsis on aga valgustatud terviserajad ning kergliiklusteed, kus saab ennast igal ajal liigutada.

Kärt Radik
Viimsi Teataja
kaasautor

LU.MI spordiklubi noored on õues aas-
ta ringi, iga päev ja iga ilmaga. Klubi „Nööbid“ ehk 4–7-aastased lapsed liiguvad kaks korda nädalas samal ajal teises grupis treenivate lapsevanematega, kes on lastele nii eeskujuks kui ka innustajaks. Tänapäeva lapsed pole tehtud suhkruvattist – nad trotsivad vapralt tuult ja vihma.

Rääkisime LU.MI treeneri Ave Ojasoonega treeningutest, Haabneeme kooli uuest suusabaasist, aga ka kihilisest riietusest.

Treeningutele ja liikuma on oodatud igas vanuses spordisõbrad

Kummutame siinkohal müüdi, et tänapäeva lapsed ei taha õues liikuda. Muidugi sõltub palju ka lastevanemate eeskujust, aga väga palju ka tahtmisest. LU.MI spordiklubi on keskendunud õuespordile ja väljas liikumisele mis tahes ilmaga. Kevadel, suvel ja sügisel liiguvad

„Nööbid“, noored ja vanemad jooksujalul ja rullsuuskadel ning rulluiskudel. Talvekuudel on fookus murdmaasuusatamisel – olgu ABC või sportlik eneseväljendus, kõik saavad oma osa.

Klubi tegevust ja treeninguid veavad Ave Ojasoon ja Bert Tippi kahekesi, kellest esimene on ka Viimsi gümnaasiumi ja teine Haabneeme kooli liikumisõpetaja. „Tandemina oleme treeningutel olemas mõlemad – märkamaks nii neid, kes soovivad veri ninast välja pingutada, kui ka neid, kes soovivad liikuda ilu ja tervise heaks. Oleme inimesed, kes täiendavad teineteist“, räägib Ave.

Nööbikete treener on Arianna Sülla. „See grupp on imeline ning olime sunnitud panema registreerimise lukku selleks, et töö püsiks kvaliteetne ja personaalne. On tõsi, et Nööbikete rühma on treenerit kõige raskem leida terve Eesti pealt. See on keeruline amet, millega suurem osa noortest pole valmis silmitsi seisma. Õnneks meil on Arianna, kelle varasem kogemus tuleb Limpa suusakoolist, lasteaiarühmade õpetamisest.“

LU.MI spordiklubi lapsed nautivad värskes õhus olemist.

Kevadel, suvel ja sügisel liiguvad noored rullsuuskadel.

Ka täiskasvanutele pakutakse võimalust liikuda kogunud treenerite juhendamisel. Nimelt E ja N kell 18.30 asuvad jooksuhuvilised Bert Tippi jooksutrenni. Jooksukamp töötab aastaringelt, iga ilmaga. Talvel lubatakse sekka ka pisut suusaõpet, mis on üldisele ettevalmistusele igati kasulik. Kogukonna peale on samuti mõeldud ning kolmapäeviti (kuni oktoobri lõpuni) on kõik täiskasvanud oodatud üldkehalistele treeningutele Laiakülas, Pähkli-männi spordipargis.

Kauaigatsetud ja oodatud suusabaas Haabneeme koolis

Haabneeme koolis on nüüd täiesti oma suusabaas, mis sündis tänu kooli juhtkonna spordivaimustusele ja heale tahtele. „Nii koolilastel kui ka LU.MI spordiklubi lastel on tänu sellele algatusele võimalik saada nii suusatamise algõpetust kui ka vajaminevat varustust täiesti tasuta kasutada ilma, et lapsevanem peaks kulutusi tegema“, räägib Ave vaimustunult.

Haabneeme liikumisõpetajad on õuelembed ning samuti „suhkrust“ lapsi ei kasvatata – peamiselt ollakse õues ning ka suusatunnid on kohustuslikud.

Ei ole halba ilma, on vaid valesti valitud riietus

Sama ootamatult kui iga-aastane lumi mõjub paljudele soovitus

Kuidas liituda LU.MI spordiklubiga?

■ Nööbid liiguvad E ja N (hetkel grupp täis, aga kodulehel saab registreeruda ootenimekirja), noored (sünd 2015–2019) E–N, vanemad (sünd 2010–2014) E–R.

■ Treener Ave Ojasoon
tel 5552 4260, e-post
sport@lumisport.ee.

📍 Koduleht lumisport.ee, kus saab täita liitumisankeedi.

📱 [Lu.mi Spordiklubi](https://www.facebook.com/Lu.mi-Spordiklubi)

📍 [Lu.mi Spordiklubi](https://www.facebook.com/Lu.mi-Spordiklubi)

kihina. Täna osatakse meriinovillast tooteid valmistada juba nii, et need kuivavad ligi viis korda kiiremini ning suudavad imada kuni 35% rohkem niiskust kui varem. Kõige olulisem on, et kihid oleksid seljas õiges järjekorras, et nad saaksid täita oma funktsiooni parimal moel.

„Kui seistes on veidi jahe, siis on sportlik riietus leitud ning ei pea kümne minuti pärast kihte maha koorima. Kael olgu alati soe ning pahkluud kaitstud – elagu torusallid ja kõrge säärega sokid,“ on Ave Ojasoone moto.

Karulaugu rada kui Viimsi omapärane visiitkaart

Liikumisõpetaja Kaarel Zilmeri sõnul peab SA Eesti Terviserajad juht Assar Jõepera Karulaugu rada Eestis üheks esinduslikumaks terviserajaks. Mis on selle põhjuseks? „Esiteks Karulaugu rajal on säilitatud hea looduskeskkond, võib ka hea vahelduv rajareljeef ning see on paljudele ligipääsetav. Siin saavad treenida hommikused liikujad, siis tulevad lasteaiad, koolid, seejärel saab oma ringi ära teha ka natuke eakam seltskond. Öhtupoole tulevad juba innukamad harrastajad ja sedasi ongi sellised ajaaknad tänu asukohale ka üsna hästi paika loksunud.“

Kes väärrib aasta spordi-preemia tiitlit?

Viimsi valla spordi aasta-preemia eesmärk on tunnustada ja innustada Viimsiga seotud isikuid või organisatsioone, kes on aasta jooksul spordivaldkonnas silma paistnud ning panustanud oluliste sündmuste arengusse või saavutanud oma tegevuses kõrge taseme. Aasta spordipreemiatele võib esitada nomineerimise kategooriates aasta meessportlane, naissportlane, noorsportlane, seniorisportlane, treener, võistkond, spordiürituste korraldaja ja sporditegu. Kandidaate saab esitada kuni 31. oktoobrini kodulehel viimsi.ee/tunnustamine.

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie, kruntide puhastus võsast. Helistage julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujunduslõikus, hekkide pügamine, viljapuude hooldus, kändude freesimine. Olemas vastutus-kindlustus. Marek, tel 525 1330, www.ee.

Hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, okste jt aiapäätmete äravedu, tänavakivide puhastus, hekkide likvideerimine, parklate ja vihmaveerennide puhastus. Tel 5897 7133, trimhek@gmail.com.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, hekilõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Pakun MURUNIITMISE ja TRIMMERDAMISE teenust. Kevadel ja sügisel ka LEHEKORISTUST äraveoga. Helista ja küsi lisa, tel 5399 3595.

Pakun HEKKIDE, PÕÖSASTE ja ÕUNAPUUDE hoolduslõikuse teenust. Soovi korral ka lillepeenarde hooldust. Helista ja küsi lisa, tel 5397 7347.

AIATÖÖD. Kogemustega aednik on abiks aiatöödel. Aitab aeda korda seada hea nõu ja oskustega. Aiakujundus, istutustööd, peenarde rajamine ja hooldus. Hekkide lõikus. Ilupuude ja -põõsaste hoolduslõikus. Viljapuude ja marjapõõsaste lõikus. E-post info@aialooja.ee, tel 503 0587, Toomas.

Ost, müük

Ostame igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Parima hinnaga! Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostame kulda, hõbedat, ehteid, kellasid, münte, kunsti, antiiki, kollektsioone ning kinnisvara.

Tel 5825 0366, vaartusekspert@gmail.com, vaartusekspert.ee.

KÜTTEPUUD. Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30–60 cm. Kojuvedu. Tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Tellimusi võtame vastu iga päev.

Müüa kuiva lepa- ja kaseküttepuid pikkusega 30 cm, 40 l võrkkotis, kohaleveoga. Tel 527 0884.

Soovin osta Viimssisse remonti vajava korteri, et mõnus kodu luua. Sobivad 2–4-toalised korterid. Kui teil on pakkuda, võtke julgelt ühendust. Tel 5349 1403, Mart.

Ostan igas seisukorras vanaaegseid sääreväristajaid, tsikleid (RIGA, JAWA, DNEPR, IŽ, DELTA, MINI, STELLA, VJATKA jne), ka vanu sõidukeid (VAZ, GAZ, UAZ, VOLGA) ja nende varuosi. Tel 5820 3030.

Ostan sõidukeid igas seisukorras – autosid, kaubikuid, maastureid, kerghaagiseid, vanaautomototehnika. Arveldamine ja dokumentide vormistamine kohapeal. Järeletulemine puksiiriga. Tel 5820 3030.

Müüa komposteeritud hobusesõnnikut 60-liitristes kottides 5 eurot kott. Miinimumkogus 10 kotti, hind sisaldab transporti. Tel 504 7247.

Ostan eraisikuna vanu NSVLi raadiodetaile, mõõteriistu, täppiselektronikat ja väärismetalle sisaldavaid komponente. Pakkumised oodatud! Tel 5363 2505, e-post Marekppost@gmail.com.

Ehitus, remont

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötõttu ei anna kogu valla keskmine ruutmeetrihind konkreetse eramu turuväärtusest alati adekvaatset pilti. Arvestada tuleb asukohta, kinnistu suurust, ehitusaastat, konstruktsioone, tehnosüsteeme, energiatõhusust, dokumentatsiooni ja üldist seisukorda. Kinnisvara24 andmetel oli oktoobri alguses Viimsi vallas müügis ligikaudu 127 maja. Nende keskmine pakkumishind oli ligikaudu 590 000 eurot ning keskmine pindala 206 m². Majade kuulutused olid olnud aktiivsed keskmiselt 74 päeva. TallinnMeteri septembri lõpu andmetel oli majade kategooria tüüpiline küsitav ruutmeetrihind ligikaudu 2905 €/m² ja mediaanne pakkumishind 425 000 eurot. Uusarenduste tüüpiline küsitav hind oli 3307 €/m² ning järelturu majade hind 2753 €/m².

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 5667 6629, info@viimsikivi.ee, viimsikivi.ee.

EHITUSMEES, KOHALIK. Teostab: lammutus-,

soojustus-, värvimis- ja üldehitustööd. Asukoht Haabneeme. Tel 5360 5222 või 5381 3330, Raul.

Bituumenkatuste remont SBS-rullmaterjaliga. Hüdrolisatsioon- ja plekitööd. Tel 5819 7445.

Eterniit-, plekkprofiil- ja bituumensindelkatuste tööd. Puitfassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. miltongrupp.ee, tel 5352 9476.

Expert Hooldus pakub kvaliteetseid teenuseid: katuste pesu, rennide puhastust, akende, sillutise ja fassaadi pesu, viljapuude lõikust ja haljastuse hooldust. Teeme teie kodu ja aia puhtaks ja hooldatuks! E-posti aadress info@experthooldus.ee, tel 5650 3489.

Soodsalt ja kvaliteetselt kõik maalritööd, tapetseerimine ja parketipaigaldus. Teostab vilunud siseviimistlusmeister. Tel 5624 1861, Martin.

Muu

KERAAMIKARING TÄISKASVANUTELE Rannarahva muuseumis K kl 16–18 ja kl 18–20. Kursus sobib algajatele ja edasijõudnutele. Savi annab võimaluse viia ellu oma ideed, meisterdada kingitus iseendale või oma lähedastele. Vaid mõne tunniga valmib sinu käte vahel keraamiline ese, mis on kordumatu ja erilise väärtusega. Rohkem infot kodulehelt rannarahvamuuseum.ee/keramika-tootuba, e-posti teel anu@livehouse.ee, tel 507 7622.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmb- lus- ja parandustööd ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Vanaraua ja kodumasinat tasuta äravedu. Plekk, latid, aiavõrk, torud, pumbad, kraanid, vannid, tünnid, boilerid, pesumasinad, pliidid, ahjud, autood, akud, kaablid, arvutid jne. Kortrist väljavedu tasuta. Telerite, külmikute äravedu tasuta. Vajadusel lõikame. carinveix@hotmail.com, tel 5550 5017.

VÄÄRTUSEKSPERT. Professionaalne ja konfidentsaalne vara hindamine ning ost. Muutke oma vara

(kinnisvara, kuld, antiik, kellad, kunst, kollektsioonid) kiiresti ja turvaliselt rahaliseks väärtuseks. Pakume ausat eksperthinnangut, mugavat asjaajamist ja kiiret väljamakset. Küsi tasuta hindamist, tel 5825 0366.

Koduteenus: juukselõikus eakale ning puuetega abivajajale. Kaie, tel 5592 8588.

Veeteenus ja kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsud äravedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Soliidne, lahke, heade elukommetega töökas elektriteadlik eesti vanahärra võib tulla abiliselt majahooldajaks/üürnikuks. Tingimused kokkulepele. Tel 5646 1245, Riho.

Pakume professionaalset raamatupidamisteenust ettevõtetele – igapäevane arvestus, deklaratsioonid ja aastaaruanded. Koduleht concept.ee.

Pakkumisi jagub, kuid müügieedu sõltub üha enam õigest hinnast

KINNISVARA Viimsi on jätkuvalt üks Tallinna lähiumbruse omanäolisemaid elukeskkondi. Viimase kuue kuu kinnisvara turupilti vaadates joonistub kinnisvaramaakleri Ly Johanson (pildil) hinnangul välja asjaolu, et pakkumisi on ning ostjal on võimalus objekte omavahel võrrelda.

Jane Saks
Viimsi Teataja
toimetaja

Mida see müüja jaoks tähendab?
Seda, et pelgalt hea asukoht ei pruugi olla piisav. Üha olulisemaks muutuvad kinnisvara tegelik seisukord, läbimõeldud hinnastamine ja professionaalne müügi- protsess.
Septembri lõpu seisuga oli Viimsi valla kinnisvaraturul arvestatav valik nii kortereid, eramuid kui ka elamukrunte.
Lai pakkumiste valik annab ostjale võimaluse võrrelda hin- da, ruutmeetreid, hoone vanust, energiatõhusust, tehnosüsteeme, planeeringut ja kinnistu suu- rust. Müüja jaoks tähendab suu- rem konkurents vajadust oma

kinnisvara teiste pakkumiste seast esile tuua.

Milline on keskmiselt ruutmeetrihind Viimsis?
Viimsi vallas korterite tüüpiline kü- sitav hind on ligikaudu 3689 €/m² ning korteri mediaanne pakkumis- hind 239 000 eurot. Tubade ar- vu lõikes oli septembri lõpu pak- kumiste mediaanhind ligikaudu järgmine: 1-toaline 134 000 eu- rot, 2-toaline 175 000 eurot, 3-toa- line 250 000 eurot ning 4 ja enama toaga korter 390 000 eurot. Tege- mist on kuulutuste hindade, mitte notariaalselt kinnitatud müügihin- dadega.

Kuidas on lood eramutega?
Viimsi majade hinnavahemik on lai: müügis on väiksemaid paaris- maja- ja ridaelamubokse, suure- maid eriprojekti järgi ehitatud era-

muid ning mereäärseid *premium*-klassi kodusid. Seetõttu ei anna kogu valla keskmine ruut- meetrihind konkreetse eramu turuväärtusest alati adekvaatset pilti. Arvestada tuleb asukohta, kinnistu suurust, ehitusaastat, konstruktsioone, tehnosüsteeme, energiatõhusust, dokumentatsioo- ni ja üldist seisukorda. Kinnisvara24 andmetel oli ok- toobri alguses Viimsi vallas müügis ligikaudu 127 maja. Nende kesk- mine pakkumishind oli ligikaudu 590 000 eurot ning keskmine pind- ala 206 m². Majade kuulutused olid olnud aktiivsed keskmiselt 74 päeva. TallinnMeteri septembri lõpu andmetel oli majade kategooria tüüpiline küsitav ruutmeetrihind ligikaudu 2905 €/m² ja mediaanne pakkumishind 425 000 eurot. Uu- sarenduste tüüpiline küsitav hind oli 3307 €/m² ning järelturu maja- de hind 2753 €/m².

Kuivõrd asukoht ja ehitusvõimalused hinda määravad?
Krundi ostmisel ei saa lähtuda ai- nult ruutmeetrihinnast: oluline on

hinnata detailplaneeringut või pro- jekteerimistingimusi, lubatud ehi- tusmahtu, tehnovõrke, juurdepää- su ja võimalikke kitsendusi. Kaks sama suurt kinnistut võivad ehitus- võimaluste ja liitumiskulude tõttu olla väga erineva väärtusega.

Kas müüjad on valmis hindu korrigeerima?
Osa müüjaid on pidanud esialgset hinnasoovi turu tagasiside põhjal kohandama.
Kinnisvara oluline müügi- periood algab sageli kuulutuse avaldamise hetkest. Kui hind on turutasemest märgatavalt kõrgem, võib objekt jääda pikemaks ajaks konkureerivate pakkumiste varju.

Mida tänane Viimsi turg müüjale tähendab?
Haabneeme korterit, Randvere era- mut, Püüsi paarismaja või Rohu- neeme mereäärset kinnistut ei saa hinnata üksnes valla keskmise ruutmeetrihinna põhjal. Igal objek- til on oma sihtgrupp ja konkurent- siolukord.
Müüki planeerides tasub tä- helepanu pöörata kolmele asja- olule. Esiteks peab müügihind põ- hinema võimalikult värsketel ja

võrreldavatel tehingutel, mitte ai- nult teiste müüjate hinnasoovidel. Teiseks on oluline kinnisvara ette- valmistus ja kvaliteetne esitus: professionaalsed fotod, läbimõel- dud kuulutustekst, korrektne doku- mentatsioon ja sihitud turundus. Kolmandaks tuleb müügi- protsessi jooksul jälgida tagasisidet ning va- jaduse korral analüüsida nii hinda, esitlust kui ka konkureerivaid pak- kumisi.
2026. aasta kevad- ja suvekuud on näidanud, et Viimsi kinnisvara- turul on ostjatel arvestatav valik ning müüjad peavad oma paku- mise konkurentsivõimele suurt tä- helepanu pöörama. Kortereite pu- hul on uusarenduste ja järelturu hinnavahe märgatav. Eramute tu- rul sõltub hinnatase olulisel mää- ral asukohast, hoone kvaliteedist ja kinnistu eripäradest. Elamukrun- tide puhul mängivad lisaks asuko- hale olulist rolli ehitusõigus ja teh- novõrgud.
Kinnisvara müümisel ei ole kõi- ge olulisem määrata võimalikult kõrget esialgset pakkumishinda, vaid leida põhjendatud, reaalte- hingutele baseeruv ja konkurent- sivõimeline hind, mis aitab jõuda reaalse tehinguni.

Lahkunud on Randvere Pasunakoori pikaaegne eestvedaja ja hing

KRISTJAN JURSS

Avaldame kaastunnet surma puhul lähedastele ja kaasteeliste.

Viimsi vallavalitsus

LUMEN

— JUBA 33 AASTAT —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

KONSULTATSIOON ja RAVIPLAAN

HAMBA- ja JUURERAVI

PROTEESIMINE

KERAAMILISED KROONID JA TÄIDISED

KIRURGIA ja IMPLANTATSIOON

CAD/CAM HAMBALABOR

MÜOFUNKTSIONAALNE RAVI

HAMMASTE JOONDAMINE

3D RÖNTGEN jne

Asume Viimsi Äritares ja Viimsi SPA majas

Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**

Oleme Tervisekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

ISADEPÄEVA HEATEGEVUSLIK PANNKOOGIHOMMIK

Reservväelaste
toetuseks

Eesti sõjamuuseumis
pühapäeval 8.11.2026 kell 11-14
SISSEPÄÄS TASUTA!

- Tuur mudelinäitusel
- Luuleluure muuseumis
- Kaitseliit angaris

1919
Eesti
Sõjamuuseum
KINDRAL LAIDONERI MUUSEUM

RVF
RESERVVÄELASTE
FOND

esm.ee

REHVITAKSO

Rehvivahetus Pirital. Kindlates kätes.

Pirita Rimi parklas

19 aastat kogemust
6 töökoda Tallinnas

**Avatud
aasta ringi**

**Turvaline
rehvivaetus**

**Rehvide müük
ja hoiustamine**

Helista ja broneeri aeg

550 1031

Broneeri mugavalt veebis

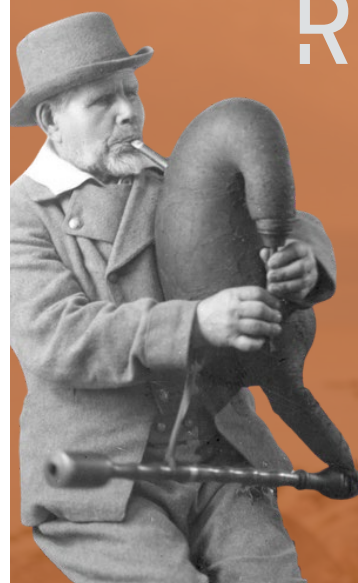
rehvitakso.ee

Merivälja tee 24 · Pirita Rimi parkla
E-P 10-19

PILLIKLUBI VIRBEL JA RANNARAHVA MUUSEUM KUTSUVA

Rannarahva Muuseumis alustab sündmuste sari

RANNARAHVA JÄMMIKLUBI

Juhan Maaker (1845-1930)
ehk kuulus torupilli Juss

- tutvume lähemalt ühe rahvapilliga
- mängime üheskoos mõnusaid lugusid
- tule ise, võta oma pere ja pillid kaasa (NB! lihtsalt uudistamine sobib ka)
- osalemine on kõigile tasuta
- kohtume Viimsi Rannarahva Muuseumis (Nurme tee 3, Pringi)

**LAUPÄEVAL,
31. oktoobril
algusega kell 13**

Pilliklubi VIRBEL

**ESIMESEL KORRAL
TUTVUME
TORUPILLIGA**

**KÜLAS ON KADRI ALLIKMÄE OMA
TORUPILLIÕPILASTEGA
TALLINNA RAHVAÜLIKOOList**

Korraldaja: Krista Sildoja (MTÜ Virbel)

Kadri Allikmäe

PERE OPTIKA

Näe, Viimsi!

Kohtume nüüd Mool keskuses

Tuttav Pere Optika, uued ruumid. Nüüd avatud ka öhtuti ja nädalavahetusel.

Mool keskus, Randvere tee 6, 1. korrus, Maxima vastas
E-L 10-20 · P 10-18
Tel: 5688 0957
www.pereoptika.ee

Avamise puhul kuni 18.11 nägemiskontroll **tasuta**, kui valid prillid meilt.

LOO UUS NOORTEVOLIKOGU LOGO!

VÕITJALE AUHIND

50€ Apollo kinkekaart
Kõik uue merchi ühikud (T-särk, pastakas, kleepsud)

KRITEERIUMID

Logo peab seostuma Viimsi Vallaga ja noortega
Eelistatav värv on sinine

Kujunda uus noortevolikogu logo!
Nõuded on lihtsad:
-joonista logo;
-kirjuta juurde, mida kujutab sinu loodud logo;
-edasta oma töö hiljemalt **31.10.2026**;
-hääletus toimub **02.11-06.11.2026**

TEHTUD TÖÖD SAATA:
info@viimsinoored.ee

LISAINFOT LEIAB
viimsinoortevolikogu

Parim viis viimsilasteni jõudmiseks on reklaam Viimsi Teatajas!

Telli oma toote või teenuse reklaam juba täna.
Vaata lisaks: viimsi.ee/viimsiteataja

Kas sina teadsid, et Viimsi Teataja:

- on viimsilaste seas kõige kõrgemalt hinnatud infokanal Viimsis toimuva kohta
- tiraaž on 10 860
- ilmub kaks korda kuus
- on 24-leheküljeline
- on vallaelanikele tasuta

Viimsi Teataja

VIIMSI VALLAVALITSUS

OTSIME MUUSIKAKOOLI DIREKTORIT

kelle ülesanneteks on Viimsi Muusikakooli juhtimine ja arendamine, ladusa õppetöö korraldamine, kooli eelarve planeerimine ja jälgimine, valdkonna õppe populariseerimine ning kooli meeskonna juhtimine ja koostöö koordineerimine.

Ootame Sind kandideerima kui Sul on kõrgharidus, eelnev juhtimiskogemus ja meeskonnatöö oskus. Sul on teadmised kaasaegsest õpikäsitlusest ja õppiva organisatsiooni põhimõtetest. Oled loov, uuendustele avatud, hea suhtleja ja veenev läbirääkija ning kogenud kommunikatsioonivaldkonnas. Sul on algatus- ja otsustusvõime, väga hea väljendus-, analüüsi- ja planeerimisoskus, töötad süsteemselt ja eesmärgipäraselt, tuled hästi toime muutustega. Valdad eesti keelt C1 ja inglise keelt B2 tasemel, kasutad igapäevaselt Office 365 programme. Kasuks tuleb muusikaalane ettevalmistus, kogemus hariduselu korraldamisel omavalitsuse tasandil ja sündmuste korraldamises.

Pakume Sulle olulise tähendusega tööd ja võimalust panustada Viimsi valla huvihariduse arengusse ja kaasaegset töökeskkonda kultuuri- ja hariduskeskuses Viimsi Artium. Toetame Su tööalast arengut ja Sind ümbritsevad oma ala pühendunud professionaalid. Sul on 56 päeva põhipuhkust aastas ning kolm tervispäeva vaimse ja füüsilise heaolu hoidmiseks.

Pakutav töökoht asub Viimsis.

Kui eeltoodu Sind kõnetas, kandideeri CV Online'is või saada CV, kvalifikatsiooninõuete täitmist tõendavate dokumentide koopiad, motivatsioonikiri, mis sisaldab nägemust Viimsi Muusikakooli arengust (maksimaalselt 2 lk), aadressile konkurss@viimsi.ee hiljemalt **1. novembriks** märgusõnaga "muusikakool".

Lisainfo: tiina.silem@viimsi.ee

VIIMSI MUUSIKAKOOL

VIIMSI VALLAVALITSUS

OTSIME KOGUKONNA KOOSTÖÖ EDENDAJAT

kelle ülesanneteks on koordineerida koostööd asumiseltside, külanemate ja vabaühendustega. Korraldada kaasamisüritusi, ideekorjeid ja võrgustikukohtumisi ning toetada vallavalitsuse osakondi kogukondade kaasamisel. Edendada koostööd Viimsi ettevõtjate ja ettevõtluse toetusstruktuuridega ning korraldada ettevõtlusüritusi. Viia läbi rahulolu-uuringuid ja küsitlusi ning analüüsida saadud tulemusi. Lisaks koordineerida avatud valitsemist ja elanikkonnakaitse valdkonda.

OOTAME SIND KANDIDEERIMA

kui Sul on kõrgharidus, vähemalt kaheaastane projekti- või protsessijuhtimise kogemus ja kokkupuude nii avaliku kui ka erasektoriga. Oskad luua ja hoida koostöövõrgustikke ning viia läbi kaasamissündmusi. Mõttled strateegiliselt, oled analüütiline, hea ajaplaneerija ja kommunikeerija ning valmis rakendama digilahendusi. Sul on väga hea suuline ja kirjalik väljendusoskus, valdad eesti keelt C1- ning vähemalt üht võõrkeelt B2-tasemel. Oled algatusvõimeline, tasakaalukas, loov ja vastutustundlik ning tuled hästi toime muutustega.

PAKUME SULLE

väljakutset ja olulise mõjuga tööd Viimsi valla elukeskkonna arendamisel. Toetavat ja ühtehoidvat meeskonda ning arengut väärtustavat organisatsiooni. Sinu käsutuses on kaasaegsed töövahendid ja võimalus teha osaliselt kaugtööd. Sa saad puhata 35 päeva aastas ning kasutada kolme tervispäeva oma vaimse ja füüsilise heaolu hoidmiseks.

Töökoht asub Viimsis. Brutokuupalk kuni 3000 eurot.

Kui eeltoodu Sind kõnetas, kandideeri CV Online'is või saada CV ja motivatsioonikiri, miks just Sina sobid Viimsi kogukonna koostöö edendajaks (maksimaalselt 2 lk), aadressile konkurss@viimsi.ee hiljemalt **2. novembriks** märgusõnaga "kogukond".

Lisainfo: sandra.metsis@viimsi.ee

Kaugtöö TEGIJA
www.smartwork.ee

2024
KOGUKONNAD

2024
KOGUKONNAD

Viimsi Hava

Viimsi Hava päevakeskuste sündmused

Haabneeme päevakeskus

10.11.2026 kell 17.00

Meestele ja mitte ainult

Ees on ootamas vaheldusrikas kava, kus kohtuvad laulud, jutud elust, meestest, naistest ja suhetest. Kõike seda vürtsitavad Rene muusikalised vahepalad ning Kaisa ja Rene omavaheline lõbus sõnavahetus ehk paras annus palagani! Oodatud on nii mehed kui ka naised – sest üheskoos on ju alati lõbusam!

Haabneeme päevakeskus Kesk tee 1

Lehte Jõemaa

lehte.joemaa@viimsihava.ee | 56240688

06.11.2026 kell 11.00

Kohvihommik.

Kohtumine valla esindajatega.

Saame teada, mis teoksil, mis tehtud ja mis tulemas.

Randvere päevakeskus

29.10.2026 kell 15.00

Muusikalugu. Sirje Põllu.

Kuusalurahva estraadietendus

"Kerge usk ehk elu ise".

Randvere päevakeskus Kibuvitsa tee 1

Aime Salmistu

aime.salmistu@viimsihava.ee | 5188125

Oktoobris toimub

Ütleme tehisarule tere: koolitus vanemaealistele
Esmaspäeval, 26. oktoobril kell 15, eelregistreerumisega

Mõtisklusõhtu hingedest Annika Laatsiga
Teisipäeval, 27. oktoobril kell 18

Maailm meie ümber: välispoliitikat analüüsib Jonatan Vseviov
Kolmapäeval, 28. oktoobril kell 18

Novembris toimub

Endel Valkenklaui sügiskontsert
Teisipäeval, 3. novembril kell 16

Noorte raamatuklubi: lapsepõlve lemmik
Kolmapäeval, 4. novembril kell 17, eelregistreerumisega

Laupäevane meisterdamine: järjehoidja töötuba
Laupäeval, 7. novembril kell 13, eelregistreerumisega

Ütleme tehisarule tere: koolitus vanemaealistele
Esmaspäeval, 9. novembril kell 15, eelregistreerumisega

Raamatukogu on 30. oktoobril suletud.

Randvere tee 9
Haabneeme

Ole toimuvaga kursis
www.viimsiraamatukogu.ee

12.11.

VIIMSI OTT

Otse Tootjalt Tarbijale

Kohtumised

Viimsi Huvikeskuses (Nelgi tee 1)
iga kuu teisel neljapäeval kell 17-19

Kauplema on oodatud kõik - käsitöolistest talunikeni, ettevõtetest isetegijateni!

TOETA KOHALIKKU, TULE KAUPLEMA JA OSTMA!

Info: Tel. 516 2809
ottviimsi@gmail.com
facebook.com/viimsiott

VIIMSI
HUVI-
KESKUS

Sügis Viimsi Huvikeskuses

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

**Jõuad veel liituda.
Huviringid lastele,
noortele ja täiskasvanutele**

Üritused (eelregistreerumisega)

- Loovuse töötuba, ERIPAKUMINE 24. ja 31. oktoobril kell 18
- Rahvamajade Nädal 2026 23.-25. oktoobril
- Active Studio sügisene linnalaager 26.-28. oktoobril kell 10
- AKI klubi tantsuõhtu "Tõde või vale?" 30. oktoobril kell 19

Kontserdid ja etendused

- Muusikal "Charlie ja šokolaadivabrik" 23. ja 24. oktoobril
- Komöödiateatri etendus "Duetid" 25. oktoobril kell 16
- Märt Avandi stand-up "45" 31. oktoobril kell 19 (VÄLJA MÜÜDUD)
- Komöödiad „S-kurv ehk tants tagatoas“ ja „Tuli naine mehe juurde“ 10. novembril kell 19
- Peaasi.ee/Kinoteater stand up "Vaimsest tervisest me ei räägi" 13. novembril kell 19

Näitused

Kristel Värvi-Lindström Viimsi saarte aasta näitus avatud 30. oktoobrini

TREENING
TANTS
TEHNOLOOGIA
MUUSIKAÕPE
KUNSTIÕPE
KEELEÕPE
KÄSITÖÖ
HARIDUS
RAHVAKULTUUR
MUUD HUVIRINGID

Tutvu huviringidega:
huvikeskus.ee/huviringid/

**Viimsi
Artium**

**PUULUUP
& VHK
Keelpilli-
orkester**

LIVE@ViimsiArtium

27.11 kell 19

piletitasku

20.10. – 09.11.2026

**Delice'i
originaalburger**
Delice
260 g

3,69

14,19/kg • tavahind 4,67

-20%

Poke kanalihaga
Delice
kg

8,99

tavahind 15,74

-42%

Lõheliblikas sidrunimarinaadis
Delice
kg

24,99

tavahind 34,90

-28%

Nuudlid kana ja krevettidega
Delice
400 g

3,99

9,98/kg • tavahind 5,07

-21%

**Röstpeedisalat
juustuga**
Delice
kg

8,99

tavahind 11,67

-22%

**Panna cotta
mangoga**
Delice
~150 g

~1,80

11,99/kg • tavahind ~2,55

-29%

Kohupiima-vaarika stritsel
Delice Pagarid
~500 gDELICE
PAGARID

~4,25

8,49/kg • tavahind ~5,59

-23%

Pakkumised kehtivad 20.10. – 09.11.2026 või kuni kaup jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.

**NELI
KOMPOSTIMISE
ALUSTALA**
ÕHK

Liiga tihe või märg kompost hakkab mädanema. Lisa komposti oksaraage, mulda, heina või hekseldatud põhku – need tagavad õhulisuse.

NIISKUS

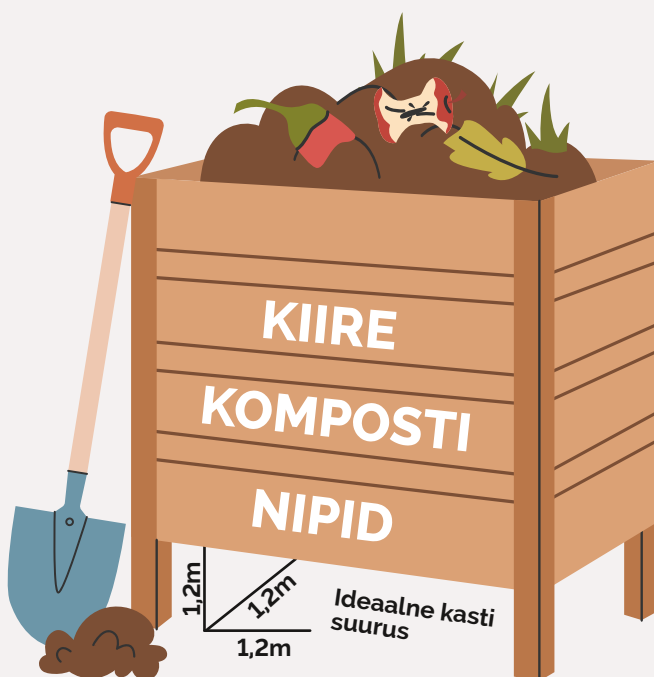
Liiga kuiv kompost ei kuumene, liiga märg hakkab haisema. Õige niiskuse test: pigista komposti – kui eraldub paar tilka vett, on niiskus paras.

TOITAINED

Ehk süsinik ja lämmastik. Rohkem lämmastikku: muru, köögivilja- jäätmed, nõgesed. Rohkem süsinikku: kuivanud lehed, oksad, ajalehed, puiduhake.

TEMPERATUUR

Kolme eelneva teguri koostöös kompostitav materjal kas soojeneb või ei soojene. Ideaalne temperatuur on 45–55°C. Temperatuuri saab lisaks reguleerida segamise ja õhutamisega.

**Muuda aiajäätmed
väärtuslikuks väetiseks!**

**Peenesta materjal: mida väiksemad
tükid, seda kiirem lagunemine**

**Lao kihiti: vaheta pruuni (süsiniku)
ja rohelisi (lämmastiku) kihte**

**Sega 2x suvel: ühtlane jaotus
ja õhustatus kiirendab protsessi**

**MIDA LISADA
KOMPOSTI?**
PARIM KOMPOST

muru + umbrohi + lehed + toidujäätmed

SOBIB HÄSTI

Puulehed, niidetud muru, närtsinud lilled. Köögi- ja aiajäätmed (köögijäätmeid võib lisada vaid kinnisesse kompostrisse). Tee- ja kohvipuru koos lagunevate filtritega. Munakoored (purustatud) ja papist munakarbid.

EI SOBI HÄSTI

Liha, kala, piimatooted – meelitavad närilisi (lisa vaid närilistele kinnise komposti korral). Männiokkaid – ei lagune (kasuta multšiks).

KEELATUD

Kemikaalid, ravimid, grillsüsi, suitsukonid, käimlajäätmed, plastik, kumm, klaas, tolmuimeja kotid, läikpaberist, ajalehed, ajakirjad.

Loe lisaks: viimsi.ee/jaatmete-sorteerimine-kompostimine-ja-vahendamine